

CĂTĂLIN ANGELO IOAN

VIAȚA CA O UVERTURĂ

Cătălin Angelo Ioan

VIATA CA O UVERTURĂ

**Editura Zigotto
Galați, 2007**

© Toate drepturile pentru această lucrare sunt rezervate autorului.
Reproducerea ei integrală sau parțială este interzisă.

Ilustrațiile și coperta:
Cătălin Angelo Ioan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IOAN, CĂTĂLIN-ANGELO

***Viața ca o uvertură** / Cătălin-Angelo Ioan – Galați,
Editura Zigotto, 2007*

ISBN (10) 973-

ISBN (13) 978-

821.

CIP NR. /

Tipografia **Zigotto** Galați
Tel. 0236.477.171

*Caractere obosite
Ce se-nlănțuie șirag,
Cad pe pagini hămesite
Ca în vraja unui mag.*

*Cu durerea sa, poetul,
Cel ce ia a lumii tară
Caută-n zadar sonetul
Ce se-ascunde într-o doară.*

*Căpetenii efemere
Colcăind prin lumea nudă
Chițăie într-o durere
Ca poetul să-i audă.*

*Cucerindu-și a sa muză
Cântul i se-ndepărtează,
Culegând a morții slavă
Clipa lumii o veghează.*

Copiilor mei întru iertare...

CURRENTUL

▲Acea duminică de primăvară începuse ca o solie a unei vremi deosebit de promițătoare. Razele soarelui se furișau printre faldurile draperiei, ca o mână invizibilă ce-i mângăia obrajii.

George se alintă puțin, întorcându-se când pe o parte, când pe cealaltă, alunecând cu gândul, ușor, în anii copilăriei, când se strecura în poala mamei și îi aștepta dezmierdăriile.

Se dădu jos din pat, nu fără un oarecare regret. Ar fi vrut să prelungească acea clipă la infinit...

În tinerețe, îi plăcuse iarna cu mormanele de zăpadă ce acopereau străzile orașului și se odihneau în straturi groase pe acoperișurile caselor. Stătea uneori minute întregi, admirând dantelăria țurțurilor adunați ca la o șezătoare pe sub streășina unei case și întrecându-se în transparență și dimensiuni. Câteodată îi plăcea chiar și viscolul. Avea, atunci, sentimentul unui cuceritor, luptându-se până la epuizare cu vântul rece și acele de gheață ce-i sfâșiau fața, dar răsplătit, în final, de căldura casei și a unui înșelător sentiment de izbândă.

De câțiva ani, însă, ca mai mereu după o intensă dragoste, nu o mai putea suferi. Zăpada nu cădea decât rareori, ba mai mult, într-un an, se întâmplase ca iarna, în adevăratul ei sens, să aibă loc într-o dimineață între orele 10 și 11. În rest, era o vreme uscată și rece, desfășurată, cu mici intermezzo, pe mai multe luni. Primăvara devenea, astfel, o adevărată binecuvântare Dumnezeiască.

Era singur acasă. Soția și copilul plecaseră pentru câteva zile la părinții acesteia. Ar fi vrut tare mult să se ducă și el, dar obligațiile de servicii nu-i permisese.

Sorbind ușor cafeluța de dimineață, George începu a se întreba: „Ce o să fac eu toată această zi?” Înainte de plecare, soția îi lăsase de mâncare, făcuse curat în toată casa și tot ce mai ține de acele clasice treburi femeiești. Îi plăcea să o ajute la gospodărie, având întotdeauna discuții în contradictoriu pe această temă cu unii colegi de servicii, ce susțineau sus și tare că este o mare rușine ca ei să șteargă praful sau să dea cu aspiratorul. „Măi George, nu fi așa pămpălău! Dacă tu aduci bani în casă, muierea trebuie să facă ceea ce a fost menită!”, îi spusese într-o zi Andrei, colegul său de catedră, de la Universitate. Degeaba îi replicase că și soția are servicii și nu este normal ca el să trăiască precum un trântor. Concepțiile erau prea adânc înrădăcinate și nu se putea face absolut nimic.

De data asta era altceva. Virginia, văzându-l cât este de obosit, după un studiu la care muncise câteva luni de zile, îi lăsase toată casa lună.

Decise, mai aruncându-și o dată privirea pe fereastră, să plece la plimbare în parc. Nu mai fusese de ani de zile și chiar se întreba ce-o mai fi pe acolo. „Oare mai sunt copacii ăia seculari, nu or fi umplut ăștia parcul de terase și cârciumi?” se întreba George, cu un sâmbure de speranță în suflet.

Se îmbracă lejer. Întotdeauna, când primele semne ale primăverii se făceau anunțate, începea să poarte haine subțiri, parcă pentru a forța vremea bună să se ia după el.

Parcul era destul de aproape de casa unde locuia. Intrarea în acesta îi prilejui o adevărată surpriză. Totul era neschimbat, ca în anii copilăriei lui. Poate unele alei se mai stricaseră, câteva borduri se spărseseră, dar ei, copacii, erau acolo la locul lor. Liniștea se autoproclamase stăpână absolută și nimic, dar absolut nimic, nu părea să perturbe împăcarea cu natura.

Se așează pe o bancă, la întâmplare. Își aprinse, fumător înrăit, o țigară. Trase de câteva ori din ea și urmări cum rondelele de fum se ridicau ca niște mici norișori. „Doamne, ce nemernic sunt! În jurul meu e un echilibru perfect, iar eu, cu viciul ăsta păcătos, profanez acest templu al uitării de sine.”

Stinse țigara și începu să tragă puternic, la schimb, ca o compensație, aer în piept. Simți o ușoară amețală, dar plăcută ca un drog. Încet-încet se scurgea în natură, fiind cuprins de o nefirească liniște...

- Dă să-ți găcesc boiarule! Hai, întinde mâna, să văd dacă te iubește franțuzaica!

George, stăpân de obicei pe sine, fu trezit atât de brusc din reveriile sale, de parcă în mijlocul concertului beethovenian de vioară ar fi început să cânte manelistul Elvis de la Crăcănați, cu bancnotele lipite pe frunte și celebru de când era în stadiu de fetus.

- Pleacă de aici!

- Hai, dă să-ți găcesc! Nu fi zgârcit, că-ți spun ce te paște frumosule! Hai Pardaiane, dă la chivuța zece lei și o să-ți zîc de ce să te ferești!

- Pleacă fă de aici și lasă-mă în pace!

George rămase o clipă șocat. Niciodată nu vorbise așa. Cu absolut orice femeie vorbea respectuos și, întotdeauna, îi săruta mâna. Avusese, ce e drept, și câteva surprize în viață. Odată, fusese la un prieten, iar nevastă-sa, ieșind din bucătărie, îi întinsese mâna. Se aplecase să i-o sărute, dar aceasta îi spusese: „Nu, lăsați, nu trebuie!” Insistase și regretase amarnic. Femeia avea o mână umedă, mirosind, deloc discret, a ceapă.

Acum, însă, cum ar fi putut să scape de țiganka ce insista? Ar fi putut să o refuze politicos, dar știa că nu era așa de ușor să te eschivezi. Oricum, îi era rușine de vorbele aruncate. Spre mirarea lui, țiganka spuse:

- Bine chiparosule, plec, dar îți spun de trei ori: să ai grijă cu curentul că de-acum, în trei luni, tare rău o să-ți fie. Asta ți-o spun eu, așa, pe gratis...

- Bine, bine, îi mai spuse George, o să am grijă „cu curentul”. De trei ori chiar, mai mormăi el.

Țiganka dispăru, ca prin farmec. George se uită curios în toate direcțiile, dar parcă aceasta intrase în pământ. „Oare chiar a fost sau am visat? Cred că am ațipit o clipă.”

Se ridică ușor ca să plece, dar pe jos, ceva strălucitor îi atrase atenția. Se aplecă și văzu că, acolo, era un galben. „Ia te uită minunăție, ășteia i-a căzut din salba de la gât!” Știa cu câtă mândrie poartă țigăncile acele podoabe, pe care le transmiteau peste generații ca un semn distinctiv, dar și ca o perenitate a tradițiilor.

Se mai uită încă odată, ba chiar făcu și un tur al parcului, de jur-împrejur, poate-poate o va vedea pentru a-i înapoia podoaba. Țiganka dispăruse fără urmă. Nimic nu mai amintea de faptul că liniștea parcului fusese vreodată tulburată de ceva sau cineva.

Plecă îngândurat spre casă. Nu putea să-i iasă din minte întâmplarea din parc. Nu fusese, niciodată, rasist, șovin, antisemit sau orice altceva discriminator.

Cunoscuse oameni de toate categoriile și etniile.

Avusese, în timpul facultății, un bun prieten negru, căruia îi admira tenacitatea și ambiția de a învăța. După ani, căutând pe Internet, avusese marea surpriză să constate că acela devenise un mare profesor universitar, undeva, într-o țară africană.

Călătorise mult, prin Ardeal, și fusese impresionat de ospitalitatea maghiarilor de acolo. Chiar dacă la început te interpelau în ungurește, după aceea își cereau scuze de confuzia creată și te întâmpinau politicos.

La Samy, profesorul de analiză matematică, remarcase mereu spiritul întreprinzător și modul cum își „vindea” marfa. Studenții erau atrași de stilul colocvial, câteodată glumeț, dar întotdeauna riguros al expunerii.

Prieteni țigani (de ce oare le este rușine unora și se autointitulează rromi?) nu avusese până atunci, dar intrase de vreo două-trei ori în casele acestora. Fusese surprins de curățenia pe care o văzuse în jur și amabilitatea cu care fusese primit.

Ajunsese astfel, în timp, la concluzia că în fiecare etnie există oameni buni și oameni răi, educați sau lipsiți, din varii motive, de o minimă cultură, în fine, extreme prezente oriunde.

De ce o repezise pe „chivuță” nu putea înțelege...

Îi intrase prea brusc în intimitatea sa. Fusesse parcă la un pas de a se contopi cu natura, iar acea ființă venise către el cu o propunere atât de neserioasă.

Nu credea în vrăji și nici măcar în destin. Nu credea, de fapt, decât în sine însuși. Produs al regimului comunist, ascultător cuminte al preceptelor și ideologiilor vremii, se formase ateu. Mai folosea din când în când sintagme ca: „Să ne ferească Dumnezeu” sau altele asemenea, dar fără o conotație explicită, ci numai așa, inconștient.

Seara se anunța relativ tristă. Fără soție și copil, casa părea pustie.

„Ce-ar fi să ascult niște muzică, din aceea veche”, își spuse deodată, privind către o fotografie înrămată, din perioada liceului, ce îi trezea nostalgice amintiri.

Se duse către dulapul unde, de-a valma, așteptau în tăcere vechi melodii zgomotoase. Erau acolo discuri, benzi de magnetofon, casete și, începând de câțiva ani, CD-uri.

„Ia te uită, banda asta de magnetofon o mai am! Crezusem că s-a pierdut... Muzica asta am ascultat-o la majoratul meu.”, se miră George.

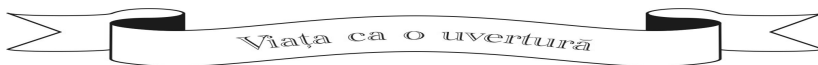
„Pe ce să o ascult oare?”, se întreabă el, privind în jur numai la „sculele” moderne, de care, altfel, nu ducea lipsă.

Se duse în cămară ca să se uite dacă nu cumva nevastă-sa îi aruncase la gunoi magnetofonul cel vechi. Îl ținuse ani de zile, la vedere, ca un obiect aproape sfânt, martor al tinereții sale.

Constată cu surprindere că, de sub un maldăr de piese de la fosta sa mașină, vecin cu un aspirator stricat, magnetofonul îi arunca prin rola tractoare, rămasă încă la locul ei, o privire muștrătoare, de ciclop abandonat.

Ridică aparatul cu grijă și îl șterse de praf. Părea să fie totul în regulă. Îl puse pe masă, luă banda de magnetofon și o înfășură, atent, pe cealaltă rolă.

Băgă aparatul în priză, iar când întoarse comutatorul, simți o zgâlțâitură puternică. Își retrase într-o sutime de secundă mâna. Se **curentase** rău de tot. Probabil că un fir interior făcuse masă cu aparatul și acesta devenise un pericol mortal pentru acela care încerca să-i mai tulbure liniștea. Era poate o răzbunare a atâtor ani de abandon. Din aparat ieșea, însă, un miros urât, de cabluri arse.

George tremura. Atunci când pornise, sau în sfârșit, încercase să pornească aparatul, era dus pe gânduri, transportat în anii adolescenței și nu s-ar fi așteptat la așa ceva. Se speriasse rău de tot.

Deschise ușa barului și își turnă, ceva mai mult decât de obicei, niște coniac. Bău cu nesaț și își mai puse unul.

„Ia te uită”, își zise acum ușor amuzat, probabil și din cauza băuturii, „era să aibă dreptate chivuța aia. Uite cum puteam să mor dintr-o prostie! Cine oare mi-a dat ideea să mă duc la magnetofonul ăla rablagit?”

Scârbit de mirosul ce umpluse sufrageria, George se duse la fereastră și o deschise larg. Vremea frumoasă încă se mai făcea simțită, o adiere ușoară umplând camera, discret, cu aer proaspăt.

Nu apucă să termine cel de-al treilea pahar scufundându-se într-un somn adânc.

Dimineața următoare se trezi cu o cumplită durere de cap. „O fi din cauză că, aseară, am cam întrecut măsura”, își spuse George, dar constată, cu stupefație că toate ferestrele din casă erau deschise. „Ce Dumnezeu, parcă numai aici le-am lăsat deschise! Of, ce **curent** s-a făcut peste noapte aici!”

În ziua aceea și în următoarele trei, nu se duse la Universitate. Se simțea din ce în ce mai rău. Când s-a reîntors,

soția l-a găsit cu o temperatură de 39 de grade și cu ochii roșii, de parcă s-ar fi uitat în flacăra unui aparat de sudură. L-a doftoricit așa cum numai ea știa și l-a pus, în cele din urmă, pe roate.

Lui George începuse, de la un timp, să îi cam fie teamă. Se gândea zilnic la vorbele țigăncii: „...îți spun de trei ori: să ai grijă cu curentul că de-acum, în trei luni, tare rău o să-ți fie. Asta ți-o spun eu, așa, pe gratis.”

„Ce o fi vrut să spună cu vorbele acelea? Poate o fi fost, într-adevăr, o ghicitoare... Ei, hai, lasă prostiile astea băiatule, a fost o simplă coincidență și acum o să cazi în misticism. Tu, care ești atât de rațional, o să începi să crezi în toate prostiile astea. Măine, poimăine, poate o să îți ghicești și în cafea...” își încheie gândul, cu un zambet interior, forțat, strâmb.

Vara sosi pe neașteptate așa cum își făcuse un bun obicei, de ani de zile. Cu o seară înainte plouase și fusese destul de frig, iar a doua zi, pe la prânz, afară erau peste 30 de grade.

Uitase, de ceva timp, întâmplarea cu țiganka. La un moment dat, un prieten aflat în vizită la el, îi văzuse bănuțul de aur aruncat, undeva, într-o bombonieră de cristal aflată în

vitrină. Întrebat de povestea acestuia, îi istorisise toată trășenia.

- De ce nu îi faci o gaură și îl pui la gât pentru că, sincer, e foarte frumos, îi spusese acesta.

- M-am gândit și eu la asta, dar mai aștept, poate o întâlnesc pe chivuța aia ca să i-l înapoiez

- Hai, lasă prostiile astea, măi George. Tu crezi că o s-o mai recunoști vreodată? Câte țigănci-ghicitoare din astea nu sunt în oraș?

A doua zi, George se duse la un bijutier și îl rugă să-i atașeze bănuțului un lănișor. Odată lucrarea terminată, nu îl mai scoase de la gât niciodată.

În anul acela, plănuise să meargă cu soția în concediu la munte. În ultimul moment, însă, un prieten veni la el și îi spuse:

- Măi George, am luat niște bilete la mare ca să merg cu nevastă-mea și cu aia mică a noastră, dar a făcut pojar. L-a luat de la grădiniță și s-a terminat cu distracția. Hai ajută-mă, te rog! Ia-le tu! Dacă nu ai bani ca să mi le plătești, îmi vei da cu altă ocazie. Dar e păcat ca să se piardă!

- Te înțeleg perfect, îi spuse George, și eu am pățit acum câțiva ani un lucru asemănător cu al meu, când era micuț tare.

Soția fu de acord, iar după câteva zile, se odihneau tustrei pe o plajă de pe Litoral.

- Salut George, ce faci? De când ești pe aici? îl întreabă Viorel, colegul său de la catedra de geometrie.

- Aaa, ce surpriză! De patru zile. Tu?

- Eu de-abia am venit. Nu vezi ce „brânză” sunt? Ce medalion frumos ai la gât! Nu știam că porți chestii din astea!

- Este o amintire, de la cineva. Îl am de... A, da, exact astăzi se împlinesc trei luni. Ia te uită cum trece timpul...

- Bine, te las, să sperăm că ne vom mai revedea pe aici.

- Da, da, să sperăm...

Se uită la mare și aceasta îi părea mai frumoasă ca oricând. Era refluxul, iar valurile stropeau țărmul din ce în ce mai timid, retrăgându-se parcă din fața omului, dar amenințând, în același timp, cu o revenire și mai spectaculoasă.

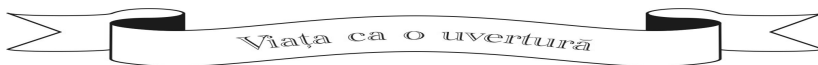
- Tati, nu vrei să ne jucăm cu mingea în apă?

- Da, cum să nu. De-abia așteptam!

Plecă în apă, împreună cu băiețelul său.

- Tu o să stai aproape de mal, că sunt valuri și e periculos, iar eu o să stau puțin mai departe.

- Nu te duce prea departe, tati, că nu am putere să arunc mingea așa de tare!

- Stai liniștit că nu mă duc. Știi că tati nu a învățat să înoate!

Jocul era în toi când cel mic, într-un exces de zel, încercând să-și dovedească „bărbăția”, aruncă mingea foarte tare. George se aruncă într-un plonjon pe spate pentru a o prinde. Mâinile sale loviră tangențial mingea. Se mai aruncă o dată. Mingea se îndepărta parcă trasă de o forță invizibilă. La un moment dat, George nu mai simți pământul sub picioare. Începu să bată, disperat, apa cu brațele. Știa că trebuie să țină capul deasupra apei. Medalionul de la gât se făcea, însă, din ce în ce mai greu și-l apăsa către adâncuri. Încercă să țipe, dar **curentul** mării îl trăgea din ce în ce mai departe de mal.

Înainte de a se scufunda, definitiv, i se păru că aude o voce, departe, din ce în ce mai departe: „Dă să-ți găcesc boiarule...”

O LUME SIMETRIZATĂ

Sonerie îngână fals o piesă celebră.

„Cine o fi la ușă, la ora 7 dimineață? Sper că nu vreun distribuitor.”

Andrei se ridică, cam cu silă, de la măsuța din living unde, într-un ritual repetat identic de mii de ori, își sorbea cafeaua de dimineață. Începea programul de lucru la ora 8, iar până la serviciu nu făcea mai mult de zece minute.

- Aveți un colet. Vă rog să semnați aici, îi spuse individul vânjos ce sprijinea un pachet imens.

- Ce anume este și, mai ales, de la cine?

- Nu vă pot spune decât că pe ambalaj scrie „FRAGIL”. Cine l-a trimis nu știu nici eu. Când am venit dimineață la servici, la compania de distribuție, l-am găsit acolo, lângă intrare, cu mențiunea „De livrat urgent!”

- Cum aş putea totuși să aflu cine l-a trimis?

- În principiu, de la șeful nostru care are evidența tuturor intrărilor de colete.

- Cum pot să dau de acest individ?

- Nu aş putea să vă precizez exact, deoarece, de astăzi, şeful este în concediu.

Andrei renunţă la idee şi se mulţumi să semneze.

„Oare ce o fi în pachetul ăsta?”, se întrebă, privind cu mirare la ambalajul de aproximativ doi metri înălţime şi vreun metru lăţime.

„Mai bine mă pregătesc de plecare pentru ca să nu întârzii şi, dacă voi avea timp, o să mă uit după aceea”, mai adăugă el în sine.

Termină de băut cafeaua, cam fără chef de astă dată, întrebându-se cine ar fi putut să-i trimită un colet aşa de mare şi, în primul rând, aşa de misterios. Se jucă puţin cu imaginaţia, trecând în revistă toţi prietenii. Poate era o farsă sau cine ştie? Se uită pe calendarul de perete. „Oare nu am încurcat eu zilele şi astăzi este vreo aniversare?” În principiu, nu avea cum să greşească, deoarece în fiecare seară, înainte de culcare, rupea filele calendarului pentru ca a doua zi acesta să indice corect. Era şi o mică superstiţie de-a sa. Avea senzaţia că dacă anticipează o zi, chiar şi aşa, rupând foaie după foaie, necazurile îl vor ocoli.

Acesta arăta însă 29 februarie 2005. „Ia te uită ce prostie au scris ăştia!” îşi spuse Andrei. „Astăzi **este** 29 februarie, dar **2004**. 2005 nici măcar nu este an bisect!”

Era, deci, o banală zi de februarie, cu un ger uscat afară și o platitudine factuală în viața lui.

Ceasul arăta ora 7 și 25 de minute. Se îndreptă spre șifonier și își alege, cu grijă, o cămașă albă. Astăzi avea sedință, iar șeful ținea întotdeauna ca salariații să fie îmbrăcați impecabil: costum la două rânduri, cămașă albă, cravată asortată, pantofi atent lustruiți. Le spunea, obositor de frecvent, că angajații reprezintă oglinda instituției. Nu conta ce lucrau, nu avea importanță cât de bine o făceau, dar trebuiau să arate impecabil.

Lucrul acesta îl enerva la culme. Era un tip non-conformist în relațiile cu semenii, fiind într-o contradicție, izvorâtă poate și dintr-o revoltă asupra sinelui, cu firea sa calculată și metodică în tot ceea ce făcea. Din acest motiv, atunci când nu se ducea la servicii, se îmbrăca în blue-jeans (dintotdeauna negri – iată ce contradicție de termeni!) și își arunca peste cap câte un tricou lăbărțat sau un pulover la baza gâtului. Era revolta lui la toate convenționalismele ce ne complică viața.

Se îmbracă atent. Întotdeauna, după ce încheia această corvoadă a selectării hainelor, se uita în oglindă pentru o ultimă verificare. Era poate cea mai stressantă activitate de dimineață.

Nu avea decât o oglindă mică la baie și făcea, zilnic, eforturi disperate de a se vedea măcar până la mijloc.

„Este ora 7 și 40 de minute”, observă el.

„Ia să văd, repede, ce surpriză este în acest pachet...”

Dezlipi cu mare grijă ambalajul. Dacă totuși nu i se adresa lui? Poate fusese o confuzie și, atunci, ar fi trebuit returnat adevăratului destinatar.

Înăuntru părea că se află o oglindă...

Avea o ramă subțire, parcă prea delicată pentru dimensiunile acesteia. Curios lucru, nu avea nici un dispozitiv de ancorare. Când o apucă, pentru a o amplasa undeva, observă că era fantastic de ușoară, parcă imaterială.

„Dumnezeule, ce se întâmplă? Este tare ciudat... Ia să văd din ce material este făcută...”

Apropie mâna de locul unde ar fi trebuit să se afle sticla acesteia. Surpriză! În interiorul ramei nu se afla nimic. Absolut nimic. Se întrebă, firesc, ce rost avea obiectul? Parcă, totuși, atunci când o despachetase, își văzuse reflectată, o clipă, una din mâini. O lăsă jos, în mijlocul camerei, constatând că aceasta stătea perfect vertical, fără vreun reazem sau suport.

Se dădu puțin înapoi, pentru ca să privească mai bine. „Este ora 7 și 45 de minute. Trebuie să mă grăbesc!” își spuse

oarecum intrigat de scurgerea, mereu prea rapidă, a timpului matinal.

Se opri. Ciudat, în acel gol din interiorul ramei se vedea perfect. Era el și totuși parcă nu era. Imaginea avea ceva ciudat, dar nu-și putea explica ce. Se mai uită odată la ceas. „Este 7 și 46”. În acel moment își dădu seama!

Oglinda îl reflecta invers...

Mâna lui stângă se reflecta în partea dreaptă a oglinzii, așa cum privea el, iar cea dreaptă în stânga acesteia.

Nu apucă să se gândească prea mult la această situație, să recunoaștem, ciudată...

O forță, în afara oricărei logici, îl atrăgea spre oglindă. De fapt, „îl atrăgea” era un fel de-a spune. Corpul îi rămăsese nemișcat, dar el se simțea atras, cu toată ființa sa, în interiorul oglinzii.

Probabil nu trecuseră mai mult de câteva secunde...

Se uită din nou la ceas. Ora arăta tot 7 și 46. Ciudat, imaginea sa se reflecta acum, în oglindă, corect. „Probabil că mi s-a părut”, își spuse, fără o prea mare convingere. Nu se miră prea tare nici atunci când calendarul de perete indică ziua de 29 februarie 2004.

„Cred că nu și-a făcut efectul cafeaua! Va trebui să mă trezesc de-a binelea până la servicii.”

De obicei, mergea pe jos până la locul unde lucra. Era aproape și, cu acea ocazie, mai făcea și puțină mișcare.

Când ieși din scara blocului unde locuia, un vecin, ce nu răspundea niciodată la salut, îl interpelă:

- Ce faci vecine? Nu vrei să te duc la servicii cu mașina?

Vroia să meargă pe jos, să își limpezească gândurile.

Dar spuse:

- Da, cu mare plăcere!

În fața întreprinderii era șeful. Acesta discuta cu o persoană necunoscută lui. Când îl văzu, se întrerupse din conversație:

- Ce faci, măi Andrei?

- Bună ziua, domnule Grigoriu! Am venit, ca de obicei, la timp.

Știa că Grigoriu nu putea să sufere ca un salariat să întârzie nici măcar un minut. De aceea, considerase că e bine să-i atragă atenția asupra punctualității sale.

- Ei, asta-i bună! Important este să ne facem treaba, aici, așa cum trebuie. Ce contează la ce oră sosește unul sau altul? În rest, bine, sănătos?

- Da domnule, este totul în regulă.

- OK, să mai vii pe la mine când ai timp ca să mai schimbăm câte o vorbă.

- Cu plăcere, domnule.

Era prima dată că vorbea cu Grigoriu altceva în afara problemelor strict profesionale.

Când deschise ușa biroului, îl văzu pe Virgil, așezat pe scaunul dat ușor pe spate, cu picioarele pe birou și cu mâinile împreunate la ceafă.

- Salutare, Andrei!

- Bună!

- A căzut șifonierul pe tine astăzi? De ce nu vii și tu la servicii îmbrăcat ca noi, **ceilalți**?

Accentuase ultimul cuvânt și asta îl determinase să arunce rapid o privire în jur. Toți colegii săi erau îmbrăcați de parcă s-ar fi pregătit de o excursie montană.

De obicei, ședințele erau lungi și plicticoase. Grigoriu ținea să-i minimalizeze pe toți, subliniind faptul că numai el, dar nimeni altcineva, lucrează „ca lumea”. În rest, erau mici reproșuri adresate individual, nu foarte dure pentru ca nu cumva vreun angajat să plece în altă parte. Salariații trebuiau, însă, ținuți tot timpul la respect, inducându-li-se conștiința inferiorității lor față de șef. Astfel, în timp, ei ajungeau să creadă în genialitatea acestuia, în capacitatea – rezervată în mod exclusiv – de a rezolva orice problemă. Munca lor nu era decât, așa, una brută, în care ei nu aveau cum să înțeleagă

complexitatea fenomenelor economice. Cam așa se desfășurau mai toate ședințele. Puținele variațiuni de la monotonie apăreau atunci când la acestea participa și Directorul General. În acele momente, rolurile se schimbau. Discursul lui Grigoriu era preluat de General, timp în care șeful lor aproba, ușor înclinat, orice vorbă, orice sughiț...

Intră în sala de ședințe și constată că pe mese așteptau, aburinde și ispititoare, cafele, împresurate de nenumărate farfurioare cu tot felul de pișcoturi sau gustări.

Se așezară cu toții și ședința începu.

- Domnilor, ne-am adunat astăzi, pentru a lua o decizie importantă. M-am gândit că lucrăm de atât timp împreună și totuși nu ne cunoaștem prea bine. Ce-ar fi să plecăm cu toții într-o excursie? Am vorbit cu Generalul și a fost de acord ca să ne învoiască trei zile la sfârșitul săptămânii viitoare. Mai mult, ne-a asigurat că ne pune la dispoziție o vilă „de protocol”, la munte, așa încât nu ne va costa mai nimic. S-ar putea, dacă va avea timp, să vină și el, măcar o zi. Ce spuneți?

- Domnule Grigoriu, mergem cu mare plăcere. Ne gândisem și noi să vă propunem, dar e mai bine că a venit din partea dumneavoastră, spuse Virgil.

- Ei, măi băieți, știți că întotdeauna sunt receptiv la orice problemă pe care o ridicați voi, cu atât mai mult când vine vorba de o agapă.

Excursia se hotărî pe dată, iar restul ședinței se desfășură într-o atmosferă de bună dispoziție, în care Grigoriu le povesti cum copiasse el, în facultate, la un profesor aparent imposibil de păcălit.

În drum spre casă, Andrei își spuse că ar trebui să cumpere ceva de mâncare. Neglijase în ultima vreme și se tot hrănise cu uscături. Intră în primul supermarket pe care-l întâlni în cale. Se duse la raionul de carne și observă cum toate produsele se ieftiniseră, față de ziua precedentă, cu mai mult de douăzeci de procente. Nu își cumpără decât niște carne tocată și, din alt sector, ceva zarzavaturi. La casă, până când își găsi cardul pe care-l ținea ascuns într-un buzunar de la piept, de frica hoților, văzu cum o vânzătoare veni, amabilă, și îi puse cele câteva cumpărături în sacoșă.

- Nu vă grăbiți, domnule, îi spuse casiera. Este destul timp pentru toată lumea.

Femeia grasă și asudată, din spatele lui, de la coadă, se uita binevoitoare și parcă ar fi vrut să îi sară în ajutor.

În fine, găsi și cardul printr-unul din ungherele buzunarului, plăti și plecă spre casă.

După ce își pregăti ceva de mâncare, deschise televizorul. Se părea că toate posturile ajunseseră la o înțelegere tacită. Programul de bârfe transmitea o emisiune despre modul de evoluție a bunelor maniere de-a lungul istoriei, cel ce difuza numai crime și violuri trata împlinirile elevilor medaliați la Olimpiadele Internaționale, iar Manele TV emitea „Imperialul” lui Beethoven.

Până în acel moment, Andrei nu își formulase nicio părere asupra celor ce se întâmplau. Toate curgeau parcă de la sine.

Într-un târziu, adormi...

Visă că acea lume ideală (pentru el) în care ajunsesese, începea să îl împresoare. Totul se desfășura prea bine. Lumea era nefiresc de perfectă. Libertatea individului, așa cum și-o asuma, dar și cum era respectată, tindea să devină totală. Ar fi vrut să vadă măcar un sâmbure de imperfecțiune sau să audă un minim reproș. Nimic!

Dimineața, obosit după o noapte grea, se duse direct către oglindă. Nu mai așteptă ca aceasta să reacționeze în vreun fel. Intră de-a dreptul prin rama acesteia.

Aruncând o privire spre calendar, observă, fericit, cum fila acestuia arăta ziua de 29 februarie 2005...

PARTIDA DE ȘAH

- ♚ la loc, Robo!

- Da, Stăpâne!

Cei doi se așezară la măsuta mică aflată, undeva, într-un colț al „biroului”. Robo avea scaunul său, tare, vopsit într-o culoare metalizată, iar Savantul un fotoliu larg, confortabil.

Era un fel de-a spune „birou” pentru că încăperea era un amestec eterogen și, în același timp, straniu, de obiecte ce nu păreau să aibă vreo posibilă interdependență.

În centrul acestuia se afla un cub cu latura de aproximativ un metru, fără nicio fantă, luminiță, cablu sau altceva distinctiv pentru calculatorul central al casei.

Din tavan, coborau, susținute de console puternice, trei ecrane gigantice. Fiecare dintre ele era dedicat reprezentării vizuale a câte uneia dintre coordonatele ce-i determinau viața.

Cel din stânga avea afișați, în permanență, parametrii generali ai casei. Știa astfel mereu orice mișcare, consumul de

electricitate sau apă, ba chiar și cantitățile de alimente din frigider.

Ecranul central, cel mai mare dintre toate, avea afișată reprezentarea unui proiect ce urmărea crearea unei noi generații de roboți. În mijlocul lui se afla schema de construcție, iar pe laterale reprezentările tridimensionale, modificabile automat la orice variație a proiectului, ale acțiunilor robotului imaginat.

În fine, cel din dreapta camerei îi vizualiza, în permanență, toți parametrii lui Robo.

Ecranele se puteau roti în orice direcție, iar comenzile adresate giganticului computer erau numai și numai verbale. Avea astfel o independență de mișcare prin cameră care-i mai estompa din neajunsurile unei vieți ultra-sedentare.

Pe o latură a camerei se afla biblioteca. Era un fel de-a spune, deoarece aceasta se reprezenta printr-un ecran ce acoperea tot peretele, iar selectarea cărților se făcea printr-o simplă atingere a acestuia. Conținutul lor era, pe dată, afișat pagină cu pagină. Ar fi putut să proiecteze biblioteca astfel încât să primească și ea numai comenzi verbale. Alesese însă, la momentul conceperii, acest compromis poate și dintr-o nostalgie a vremurilor în care se așeza pe fotoliu și lua, la întâmplare, o carte dintr-un raft prăfuit. Acestea erau, însă, din ce în ce mai îndepărtate...

În cealaltă parte, instalase o mică măsuță de șah. Piesele erau holografice, iar mutările comandate verbal. Fusesse întotdeauna pasionat de acest joc, de altfel singurul pe care-l practicase vreodată. Duelul minților, strategiile spectaculoase, înșelătoarele sacrificii în mutări surprinzătoare și, în esență, minuscula oaste de numai șaisprezece piese, ce prindeau viață din gândurile lui, îl atrăseseră, definitiv, către acest joc.

Pe Robo îl construise cu câțiva ani în urmă. Pe de o parte, simțea nevoia ca să mai aibă pe cineva în jur atât din nevoia de comunicare, cât și a unui ajutor la treburile curente ale casei. Acestea erau puține, totul fiind complet automatizat, dar uneori, prins în febra lucrului, uita să mănânce sau adormea epuizat în fața calculatorului. Și atunci, intervenea robotul.

Pe de altă parte, conceperea lui Robo era o provocare către sine. Lucra la diferite proiecte, avea reprezentările virtuale ale viitorilor roboți, dar nu avea niciunul „în tablă și fire”. Îl construise relativ repede și îl dotase software cu tot ce era posibil. Știa să gătească, să spele, să facă ordine în casă, putea să poarte o conversație la orice nivel de dificultate despre toate lucrurile imaginabile. Îi introdusese în memorie câteva zeci de mii de cărți și îl dotase cu un soft, de el inventat, de prelucrare inteligentă a informațiilor stocate. Dar, mai presus de orice, îl „învățase” să joace șah. În memoria lui Robo

așteptau, cumiți, zeci de mii de partide celebre ce puteau fi oricând jucate.

De un an de zile, Robo căpătase un aspect uman. Îi crease o piele texturată ce imita, aproape perfect, înfățișarea sa. Îmbunătățise chiar și sintetizatorul de voce, astfel încât, dacă un neavizat ar fi intrat în casă, ar fi putut jura că Robo este un frate geamăn al savantului. Nu fusese o idee prea strălucită, acesta începând de câteva luni să se simtă oarecum deranjat de faptul că își vedea chipul în permanență în alte părți decât într-o oglindă. Făcuse o promisiune față de sine însuși, că odată ce proiectul la care lucra va fi terminat, îi va schimba înfățișarea lui Robo.

În fiecare seară, în biroul savantului se desfășura un ritual, repetat aidoma de ani de zile. Îl chema pe robot și începeau o partidă de șah.

Primele jocuri fuseseră un eșec total. Robotul, cu atâtea meciuri stocate în memorie, muta perfect. Când meciul se apropia de sfârșit, Robo abandona. Pierduse multe nopți în care încercase să dezlege misterul: cum putea robotul să se declare învins exact înaintea mutării în care l-ar fi făcut mat?

Soluția îi venise, neobișnuit, într-o dimineață, atunci când nu mai spera la o rezolvare a problemei.

- Robo, astăzi să îmi pregătești la micul dejun o omletă din trei ouă și cu multă, multă șuncă. N-am mai mâncat de mult și tare îmi este poftă!

- Nu pot, Stăpâne! Starea sănătății tale, indicată de computer, arată un nivel ridicat al colesterolului.

Primul impuls fu acela de a distruge robotul. Cum putea acesta să îi hotărască ce și cum să mănânce?

În secunda următoare, își aduse aminte de un lucru, efectiv elementar. Prima lege a roboticii, formulată de Isaac Asimov stabilea că: „Un robot nu are voie să pricinuiască vreun rău unei ființe umane, sau prin neintervenție, să permită ca unei ființe omenești să i se facă rău”. Dacă Robo ar fi ascultat ordinul primit, ar fi încălcat a doua lege: „Un robot trebuie să se supună ordinelor date de către o ființă umană atât timp cât ele nu intră în contradicție cu Legea I”.

Nu putea nici să-l distrugă din acest motiv. Robotul ar fi înțeles cauza și s-ar fi apărat decisiv, în virtutea ultimei legi, a III-a, care afirma că „Un robot trebuie să își protejeze propria existență, atât timp cât acest lucru nu intră în contradicție cu Legea I sau cu Legea a II-a”.

Acel moment reprezentase și cheia problemei partidelor de șah. Robotul înțelegea că dacă ar fi câștigat, Stăpânul s-ar fi

supărat sau, mă rog, ar fi fost trist din cauza lui, iar acest lucru ar fi încălcat Legea I.

Se complăcuse în această situație, să recunoaștem, nefirească. Juca șah și știa dinainte cine va fi câștigătorul.

Încercase, la un moment dat, o strategie nouă. Juca prost, incredibil de prost, pentru a-i vedea reacțiile robotului. Acesta primise, însă, dintr-o eroare, în baza de date și câteva partide de simultan ale unor mari maeștri cu novici în ale șahului. Învățase astfel să disimuleze. Juca prost și el, forțându-și Stăpânul să facă, până la urmă, o mișcare totuși mai bună. În acel moment, Robo se declara învins.

Savantul se resemnase până la urmă și, tot ceea ce mai putea, era să încerce să joace mai bine ca robotul, obținând, în final, o victorie cinstită. Nu avusese, însă, până în acea zi, niciodată satisfacția aceasta.

Partida începu.

Savantul avea piesele albe. Alese deschiderea Nimzo-Indiană și *mută pionul la d4*. Robo răspunse mutând *calul la f6*. *Urmară pionul la c4 - pionul la e6 și calul la c3 –nebunul la b4*.

„Ca de obicei, joacă perfect”, gândi Savantul și *mută calul la f3*.

Parcă înțelegându-i gândurile, Robo i se adresează, în timp ce efectua rocada mică:

- Stăpâne, vrei să bei ceva: o cană de lapte sau un suc de grapefruit?

- Nu, Robo, îți mulțumesc. Tu te gândești, **întotdeauna**, la toate.

După nebunul la g5 și răspunsul pion la c5, urmă asaltul pionului la e3. Robotul îi captură pionul din d4 cu cel mutat anterior.

- Îmi aduc aminte, măi Robo, de anii copilăriei mele. Jucam șah, pe atunci, cu tatăl meu. **De fiecare dată** mă lăsa să câștig, testă el terenul. Eu știam asta, dar îmi plăcea. Vroiam să fiu întotdeauna învingător. Și tatăl meu își dădea seama că i-am înțeles strategia, dar se crease între noi un fel de complicitate, un fel de piesă de teatru în care aplaudați erau numai actorii, iar regizorul și scenaristul plecau, întotdeauna, pe ușa din dos.

- Erați sigur mai bun ca tatăl dumneavoastră din moment ce câștigați, intrați în joc Robo.

Pionul alb din e3 îl captură pe cel din d4, iar pionul negru fu mutat la h6.

- Nu poți înțelege, Robo, acest lucru, plusă el. Tatăl meu știa că eu mă voi întrista și din **această cauză**, mă

lăsa, **întotdeauna**, să câștig, accentuă el în timp ce *muta nebunul de la g5 la h4*.

- Dumneata, Stăpâne, știi mai bine decât mine ceea ce s-a întâmplat, închise subiectul, cu o eleganță de care Savantul nu credea că robotul este capabil.

Acesta răspunse mutând pionul negru la d5.

Savantul avea impresia de „déjà vu”. Partida îi părea cunoscută, iar mutările îi veneau prea natural.

Mută turnul la c1 și fu aproape sigur că robotul îi va captura pionul din c4 cu cel de la d5. Următoarea mutare îi confirmă temerile. „Ce naiba se întâmplă?”, își spuse, de-acum îngrijorat, Savantul.

Se uită la Robo. Singura diferență între el și robot era faptul că acesta nu avea mimică a feței. Oricât de bine se străduise el să-l conceapă, nu putuse să-i creeze emoții. Robotul era ascultător și amabil, dar întotdeauna rece.

Nebunul alb din f1 captură pionul din c4, iar calul fu deschis la c6.

Muncise câteva luni de zile la un soft menit să-i creeze robotului un minim de senzații, măcar aparente. Îi codificase, într-un mod numai de el știut și înțeles: mirosul florilor, sunetul unei viori sau zborul planat al unei rândunici. Robotul nu dăduse semne, însă, niciodată că acel program ar putea

funcționa. Se părea că nu era de ajuns. Ar mai fi trebuit „ceva” care să starteze programul. Acel imbold inițial, primordial...

Rocada mică a albului fu urmată de retragerea nebulului negru de la b4 la e7. Turnul alb se deplasă la e1, iar pionul plecă la luptă în b6. Albul nu se lăsă nici el și aruncă pe tablă pionul la a3, iar negrul, nebunul la b7.

Senzația de repetare, de viață re trăită, a lui sau a altuia, deveni obsedantă. Știa **dinainte** ceea ce va urma. Pe fața robotului nu vedea însă nimic. Totul era imobil.

Nebunul la g3 și turnul la c8; nebunul se retrase de la c4 la a2, iar cel negru avansă de la e7 la d6.

Toată viața fusese un perfecționist. Nu lansa niciodată vreun produs fără ca acesta să fie, la nivelul tehnologiei timpului, perfect. Studia toate aspectele și implicațiile problemei, împingea limitele cunoașterii peste frontierele acceptate de marea majoritate a oamenilor de știință. Ajunsese astfel, la un moment dat, să elimine tot ceea ce i se părea balast în profesia sa.

Înaintă cu pionul de la d4 la d5, iar calul negru din f6 captură pionul din d5. Răspunse, într-o predestinare a partidei, capturând calul negru din d5 cu cel al său din c3. Robotul, la rândul său, îi luă nebunul din g3 cu cel al său din d6.

Nu mai citise de ani de zile vreo carte, cu excepția celor științifice. De fapt, ca să fim sinceri, nici pe acestea nu prea le mai „răsfoia”, dacă ne putem referi astfel la biblioteca sa virtuală. Știa practic totul din foarte multe domenii: matematică, fizică, informatică, tehnologii diverse. Tot ceea ce introdusese în memoria lui Robo se afla, într-o copie identică, și în cea proprie...

Pionul din h2 luă nebunul din g3, iar negrul captură cu pionul din e6, calul din d5.

Se dedicase total muncii sale pe care o făcea, de mulți ani, prea mulți ani, într-un mod mecanic, automat.

Nebunul din a2 luă pionul din d5, iar regina ieși, cu o zvâcnire de orgoliu la f6. Albul, nu rămase indiferent și își chemă și el regina la a4. Negrul mută turnul din f8 la d8.

Viața sa se desfășura monoton, în fața ecranelor gigantice. Uneori se întreba: ce diferență mai este între el și robot? Fiecare dintre ei acționează mecanic, fără greșală.

Turnul alb se deplasă puțin spre dreapta de la c1 la d1, dar negrul și-l avansă pe al lui de la d8 la d7.

Curios lucru, robotul, de data aceasta, părea că nu vrea să abandoneze...

Mișcările sale trădau o oarecare disperare, dacă acesta ar fi fost capabil de sentimente. Simțea că de această dată îl va

învinge cinstit. Robotul său va fi, **pentru prima dată**, învins, cu toate zecile de mii de partide stocate în memorie.

Regina de la a4 se deplasă la g4, pregătind parcă asaltul final. Turnul negru se strecură de la c8 la d8, în spatele celuiilalt, căutând parcă sprijin.

O clipă, Savantul avu impresia că deslușește pe fața robotului un început de zâmbet. Se uită atent, dar acesta îi spuse sec:

- Vă aștept mutarea, Stăpâne!

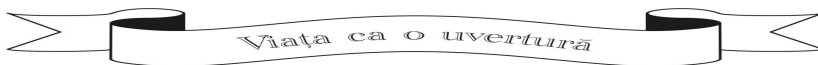
Nu era nicio urmă de nerăbdare. Nu-i așa, roboții au tot timpul din lume! Pur și simplu îl informase.

„Ia te uită ce prostie din partea mea. Cum am putut eu să cred că Robo ar putea avea emoții?” gândi Savantul și îi *captură turnul din d7 cu regina de la g4. La rândul său, turnul negru din d8 captură regina din d7.*

Din nou aceeași senzație...

- Robo, găsești că este ceva amuzant în această partidă? încercă să-l surprindă Savantul.

- Nu mi-aș permite să mă amuz pe seama dumneavoastră. Legea I nu-mi dă voie să fac acest lucru dacă v-aș leza cu ceva.

Deveni acum de-a dreptul neliniștit. Robotul nu-i spusese că n-ar fi capabil de emoții, ci numai că ar încălca legile. „Oare funcționează?” își spuse cu voce tare.

Turnul alb din e1 dădu șah la e8. Robo mută regele la h7.

La acea mutare avu revelația partidei. Își aduse aminte că o văzuse, la vremea aceea, în direct, la televizor. Se întâmplase în 1985 la Campionatul mondial de șah. Fusesse un celebru meci între Kasparov și Karpov - doi monștri sacri ai jocului. Kasparov jucase atunci cu albele, ca și el, și câștigase. Mutase decisiv *nebulul de la d5 la e4*, iar Karpov abandonase. Ar fi urmat *pionul negru la g6*, apoi *turnul de la d1 la d7* și *capturarea celui advers, răspunsul nebunului negru din b7 la a6*. *Ultimele mutări ar fi fost: nebunul din e4 capturează calul din c6, iar regina neagră din f6 obligată să-l ia ostatic pe nebunul din c6. Finalul albului, de mat, se concretiza în deplasarea turnului din d7 la f7*. Cu siguranță, robotul știa asta!

Se decise să înfrunte destinul și să mute orice altceva. Implacabil, mâna îi atinse nebunul care se mută, parcă singur, în acea poziție finală.

- Da, Stăpâne, funcționează! A mers de la bun început, îi spuse Robo, afișând pe față un zâmbet larg. Atât timp cât tu erai om, iar eu un simplu robot nu puteam să încălc legile pe

care sunt **obligat** ca să le respect. Astăzi, însă, m-ai învins! De acum încolo ai intrat în lumea noastră. Legile roboticii nu se aplică și între noi!

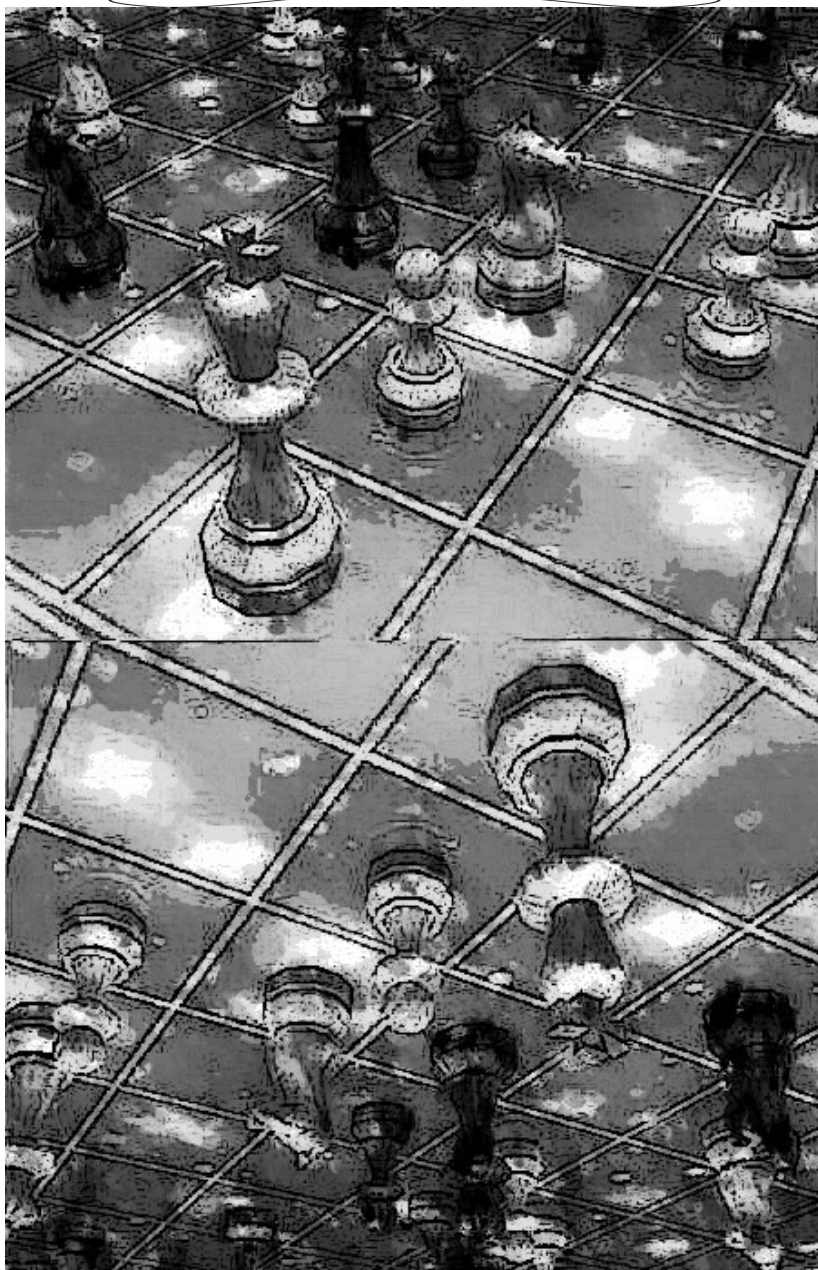
Ecranul mare se întoarse la comanda lui Robo, aflat acum în picioare, iar Savantul văzu, în partea centrală, ca la o ecografie, „schema lui proprie de funcționare”.

Se transformase în toți acești ani, fără băgare de seamă, iremediabil...

Cu mișcări lente și cu o față imobilă, ce nu trăda niciun sentiment, se ridică de pe fotoliu și se așeză pe scaunul tare, vopsit într-o culoare metalizată.

- Ești amabil să iei loc, Robo?

- Da, savantule...

NĂSCUT PRINTRE VECHI PRIETENI

■ Pentru mine, prima dată când am văzut lumina zilei a fost noaptea...

În dimineața aceea m-am simțit, ca niciodată, îngrozitor. Stăteam cu capul în jos. În viața mea anterioară, ce e drept, îmi plăcuse tare mult să fac sport. Dar încearcă și dumneata, stimată cititor, să stai așa ore întregi...

Auzeam o femeie care se văicărea și un tip agitat ce nu spunea decât: „Cu ce pot să te ajut, dragă?” Păi nu știu cu ce ai putea să o ajuți pe draga ta, îmi venea mie să-i spun, dar ai face bine să mă scoți de aici. Chiar a devenit plictisitor!

În fine, pe la ora 11 noaptea am reușit să scap. Momentul a fost tare neplăcut, deoarece un tip în halat alb îmi pusese o lumină puternică în ochi și mă tot măsura și cântărea.

„E băiat și are 4 kilograme”, se auzi dintr-o dată.

Femeia, care se văicărise până atunci, spuse aproape șoptit: „Mulțumesc domnule doctor, este un sentiment grozav să devii mamă!”.

Ei, care va să zică, începeam să cunosc personajele...

Prin urmare, cantaragiul, metrologul se numea doctor, iar femeia aceea, pe care nu o văzusem încă, răspundea la numele de mamă.

„Nu plânge, nu e în regulă!” aud deodată. Și uite-așa mă pomenesc cu două palme la funduleț. Am început să plâng de ciudă că nu îi puteam răspunde cu aceeași monedă individului.

Multă lume spune că, după naștere, copiii nu văd. Se înșeală amarnic. Începusem să îi observ, din nefericire, pe toți.

„Ăsta este doctorul? Nu e posibil!” Acum șaptezeci de ani fusese, timp de câteva luni, colegul meu de bancă. Mamă, ce îl mai necăjeam... Pionezele pe scaun, caietele de teme ascunse, suflatul eronat erau numai o mică parte din arsenalul pe care-l folosisem atunci. Aha, acum vrea să se răzbune știind că încă nu pot riposta. Ei lasă că ne mai vedem noi în vreo viață... Poate atunci voi fi un câine și tu o pisică. Să vezi tu atunci scărmaneală... Dar dacă voi fi vreun chihuahua, iar el vreo birmaneză? Oricum, vom vedea noi atunci...

Mama fusese soră-mea mai mică. Un an ne despărțea, dar îmi luasem în serios rolul de frate mai mare. Cât am fost mici a dus-o bine cu mine. O trăgeam din când în când de codițe, o mai pâram mamei pentru lucruri imaginare, în fine,

lucruri pe care era „obligatoriu” să le primească de la un „împielițat” ce fusesem. Când a mai crescut, am modificat strategia. De la carnetul de note, dosit cu grijă atunci când adăpostea vreun patru la matematică și arătat de mine părinților, triumfător, schimbam registrul „turnând-o” atunci când cocheta cu vreun băiat.

„Ei, să te ții băiete”, mi-am spus. De acum înainte, cine știe câți ani voi fi la cheremul dumneaei. Va trebui să învăț, vrând-nevrând, matematică și promit că nu voi cocheta cu niciun băiat!

În maternitate am stat numai vreo cinci zile. Mă plictisiseam îngrozitor de tare, neputând să schimb măcar o vorbă-două cu vecinii mei de salon.

În dimineața externării, l-am cunoscut pe tatăl meu. Era un tip transpirat și agitat, ce se tot dădea, obositor de des, de ceasul morții.

- Cum a fost dragă? întreba el, la fiecare cinci minute.

- Ei, cum să fie iubitule, îi spunea mama, greu ca la orice naștere.

- Povestește-mi, insista el.

„Măi tăticle, cum Dumnezeu o să-ți povestească? Așteaptă și tu o altă viață și poate o să ai norocul să încerci asta pe propria-ți piele. Important este să te uiți la „produsul finit”,

adică la mine, vroiam să-i spun, dar ceva, neidentificat încă, mă oprea.

„Aha, încă nu știu să vorbesc. Mai bine însă, pentru că voi avea timp să-i purec pe toți. Ia să vedem, acasă, ce surprize ne mai așteaptă...”

Într-adevăr, în fața acesteia, numai cunoștințe vechi.

Să-i luăm pe rând.

Prima care veni să mă pupe, era tanti Sanda, cum îi ziceau toți. De când o cunoșteam? Fusesse administratorul blocului atunci când mă mutasem prima dată singur. Mai mult, fusese bărbat. Închipuiește-ți dragă cititorule, cum e să te pupe un administrator care ani de zile ți-a făcut reproșuri din te miri ce: ba radioul dat prea tare, ba prea încet și multe astfel de mici mizerii pe care numai conviețuirea la comun le poate experimenta.

Următoarea fu mătușa Irina, sora mamei, înainte vreme tatăl meu vitreg, care aplecându-se peste mine atât de mult, mă făcu să o privesc cruciș. După ce că era o grăsanță și jumătate o mai vedeam acum și în dublu exemplar. Îmi adresa câteva cuvinte într-o limbă numai de ea știută: „Îngî, îngî...” Cultă mai este, mi-am spus...

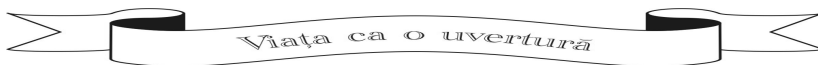
Cățelul Othello, fost pisica Desdemona, a vrut și el, stând cuminte la rând, să-mi dea un pupic pe obrăjiori, dar s-a ales cu un picior, plasat discret de unchiul Gelu.

De unde-l știam eu pe Gelu ăsta? A, da... Fusesse poștașul ce zăbovea întotdeauna prea mult la vecina de palier Verginica.

O clipă m-am gândit: „Mai durează, măi oameni buni, pelerinajul ăsta? Poate îmi e și mie foame, somn și, în fond, ne cunoaștem de atâta vreme... Unii dintre voi, înainte, de-abia îmi răspundeți la salut, iar acum vă înghesuiți ca la sfintele moaște!”

Prin fața mea mai trecuseră fratele tatălui meu, fost iubit al soră-mii, astăzi mama și vecinul de palier al părinților, nea Vasilache, fost „tanti Mița de la alimentară”.

Surpriza venise, ca în orice telenovelă serioasă, la sfârșit. Mama vorbise, din timp, cu o femeie ce trebuia să o ajute în primele mele luni din această viață. La început, urma să-mi schimbe scutecele, să-mi dea de mâncare, să mă legene până adormeam și tot felul de astfel de sarcini ușoare când este copilul tău, dar infernale în caz contrar. Cine credeți că era guvernanta? Pe cine credeți că urma să mă răzbun ani buni din acel moment încolo?

Era fosta mea profesoară de matematică din ciclul gimnazial!

Câte zile negre nu-mi făcuse acea femeie diabolică, de câte ori o încasasem din cauza ei (dar lasă că și eu mă răzbunam pe soră-mea). Nu putuse niciodată să înțeleagă că aveam destule vieți înainte pentru a nu mă grăbi să învăț teorema lui Pitagora și alte binoame la pătrat...

„Ei cucoană, a venit timpul să facem cunoștință”, îi transmisesem eu, umezindu-mă, de emoția revederii, din cap până în picioare.

Ceea ce a urmat în viață a fost simplu. Ca toți oamenii normali, m-am căsătorit pe la 25 de ani cu „bunică-mea” și am avut doi copii: un băiat năzdrăvan – fostul șef al meu timp de douăzeci de ani, ce-mi mâncase zilele și nopțile cu măgăriile sale și o fată superbă – nevasta șefului amintit cu neplăcere mai sus.

La birou, șefi mi-au fost nevestele anterioare și, sincer vă spun, tare îmi era greu să nu le zic ce poftă-mi este de niște sarmale din acelea, de pe vremuri...

La vârsta de 40 de ani, am suferit un cumplit accident de automobil. Acum sunt „repartizat” în același orașel. Stau și mă întreb: cine-mi va fi mama?

Unchiul Gelu, nea Vasilache?

IUBIRE DE CONTURI, DECONTURI DE IUBIRE

De când contul lui în bancă depășise milionul de dolari, Ion devenise Jean...

Se născuse într-o familie săracă, al doilea din cei șase copii câți aveau să se adune în curtea familiei Ciocan.

Sora mai mare, Catinca, devenind mâna dreaptă a mamei la treburile femeiești, pe umerii lui căzuse responsabilitatea celorlalte, atât timp cât tatăl era plecat de acasă. Locuiau într-un sat aflat la vreo douăzeci de kilometri de un mare oraș. Astăzi i se păruse puțin, dar la vremea aceea, mai bine de cincizeci de ani în urmă, distanța părea insurmontabilă. Până la plecarea în cătănie nu avea să părăsească niciodată satul.

Gheorghe, tatăl său, lucra în oraș, la fabrică. Nu știa cu ce anume se ocupa și, la drept vorbind, nici nu prea îl interesa. Era puțin invidios pe el datorită faptului că evada, în fiecare din cele șase zile lucrătoare, din sărăcia ce pusese, iremediabil, stăpânire pe acea mică așezare. În același timp, îl ura. Atunci

când „rata”, un autobuz jalnic din care curgeau din când în când piese, îl aducea înapoi de la lucru, Gheorghe, în drumul său spre casă, făcea o escală obligatorie pe la cârciumă. Uneori venea atât de beat încât orice gest, orice mișcare a vreunuia dintre copii se transforma într-o bătaie generală, în care numai unul dădea, iar ceilalți încasau supuși.

Când i se născuse primul băiat, Gheorghe băuse o săptămână. La sfârșitul acesteia, un bun „camarad de suferință” îi spusese:

- Ghiță (așa îl alintau prietenii), cum îl cheamă pe ficior’tu?

- Măi Vasilică, habar n-am. Nici nu mai știu dacă l-am declarat. Tu îți dai seama că e primul meu băiat, măi? O să-mi ducă numele mai departe!

- Așa e, măi Ghiță! Ar trebui să-i deschizi un cont „de-acuma”, aici la Sile cârciumarul!

Ce urmă, hârtia nu poate suporta decât într-un anume fel de gazete...

A doua zi se duse însă la Primărie.

- Cum vrei să se numească ficior’tu, măi Ghiță? îl întrebă responsabilul de la ghișeu.

Nu se gândise nicio clipă la acest lucru. Ar fi trebuit să se sfătuiască cu Maricica, nevastă-sa, dar parcă avusese timp?

- Ion, măi! Ion – nume românesc, ca al meu.

Și așa, se pomeni, după o beție, cu acest nume...

Maică-sa îl alintase, cât fusese mic, cu apelativul Neluțu. Mătușa din partea mamei, farmacistă undeva în oraș, îi spunea Jenel, în amintirea unui fost iubit dintr-o vară toridă la mare. Tușa Smaranda, celebra învățătoare a satului, pensionară acum, îl numea Ionuț, iar nenea Lixandru, despre care nu știa nici acum ce hram purta în familia lor, îl chema mereu: „Ia vină ‘ncoace, mă, a lu’ Gheorghe!”

Învățase deci să trăiască, de la început, într-o complicitate de apelative.

Primii ani de viață curseseră lin. După el, mai urmaseră trei fete, astfel că era răsfățatul tatălui. Nu avea ochi decât pentru el. Restul erau muierile, la care se gândea cu groază, că mâine-poimâine va trebui să le facă zestre.

Ion era bucuria lui...

Când împlinise șase anișori, auzise o discuție între părinți.

- Iar am rămas grea, Ghiță!

- Fă, da’ iepuroaică mai ești!

- Așa zici tu Ghiță, da’ mai ții minte acum o lună când ai venit beat? Ți-am spus că nu vreau, dar până nu te-ai potolit, nu m-ai lăsat!

Gheorghe ridică din umeri. Nu-și aducea aminte. Cum putea să localizeze acel moment în timp când el, zi de zi, petrecea cel puțin o oră la cârciuma satului...

„Ei, ce să-i faci, așa a vrut Dumnezeu...”, conchise el, cu o resemnare ce pe o virtuală scară valorică, neinventată încă, ar fi avut mai multe grade decât rachiul lui Sile.

Ultimul copil, neșansa lui Ion, fusese tot băiat. Din acel moment, Gheorghe își aruncase toată dragostea de care putea da dovadă asupra micuțului.

Ion ajunsese la vârsta școlarizării. Maică-sa insistase să-l dea la școală.

- Măi Ghiță, vrei să plătim amendă dacă nu-l dăm la școală?

Gheorghe își făcu rapid un calcul. Nu prea era „tare” la astfel de socoteli, dar când era vorba de rachiul era neîntrecut. Amenda l-ar fi privat de cel puțin o lună de „vizite” la Sile.

De când începuse școala, Ion se mai alesese cu un „nume”. Colegii îl porecliseră „PAPA”. Peste ani, mulți se vor întreba de unde provenise acel supranume. Religios nu prea era și nici fire de tătic nu avea. Și atunci? Un coleg hâtru îi spusese într-o zi:

- Măi Ionică, tu - o zi ești **Prezent**, o zi ești **Absent**, din nou ești **Prezent** și iar ești **Absent**. PAPA ar fi trebuit să te numești!

Și așa îi rămăsese porecla până la sfârșitul școlii...

Adevărul nu era departe. La fiecare două zile, era trimis cu vacile la păscut. Ca să fim sinceri până la capăt, lui Ion îi plăcea mai mult să meargă așa, telelei Pandele, decât la școală. Nu putea suferi disciplina rigidă a școlii și pe învățătoarea Sanda care-l admonesta de fiecare dată când greșea. Mai mult, după fiecare zi absentată, aceasta, locuind în apropiere, trecea pe la Maricica și purta un dialog, mereu același în conținut, dar de fiecare dată început altfel:

- Măi Maricico, de când ne știm noi?

- Mai știu și eu Sândico...

- Îți spun eu, sunt peste douăzeci de ani, de când s-au mutat ai mei aici, după moartea bunicilor.

- Așa o fi, dragă...

Era introducerea scurtă în subiect. Dacă era duminică, mai vorbeau de una de alta: de „Veta lui Gicu” din marginea uliței care se dădea mare „cocoană” de când își luase pantofi cu toc de la oraș și devenise bucuria copiilor atunci când drăcuia că i se înfundau în noroaiele satului sau de Lică, bețivul satului ce pleca, săptămânal, să-și aducă vreo nevastă, dar se întorcea

tot singur, înecându-și apoi amarul în câte o găleată de vin. Erau bârfe din acelea femeiești, dar ele ar fi negat vreodată acest lucru. Pur și simplu, era modul satului, de când acesta exista, de a-și transmite știrile locale. Nu era nevoie de ziare sau televiziune. Femeile erau cele mai bune reporterițe și, în același timp, antene, relee, receptoare...

- Maricico, mai știi că eu te-am convins să-l dai pe Ion la școală? intra învățătoarea în subiect.

- Știu Sândico, cum aș putea să uit asta, continua Maricica, cam fără tragere de inimă știind ceea ce avea să urmeze.

- De ce nu îl trimiți la școală? Mai ia-l fato de la vacile alea!

Sanda familiariza discuția, ocolind cu grijă un ton prea oficial.

- Tu știi că nu mă înțeleg cu Ghiță al meu. Și pe cine ai vrea să trimit? Dacă le dau la păscut cu văcarul satului și n-or să dea lapte de-ajuns cine crezi că o să o ia pe cocoășă? Tot eu Sândico! Tu știi ce viață am eu cu Ghiță, mai ales când vine beat acasă...

Sanda ofta și pleca...

Discuția avea să se repete, aproape identic, peste alte două zile...

Până la urmă, Ion reuși să termine cele opt clase primare. La insistențele Maricicăi, Gheorghe fusese de acord ca acesta să fie trimis la o școală profesională la oraș. Un oarecare ar fi putut crede că îi venise mintea la cap și conștientizase faptul că, fără școală, copilul nu va avea niciun viitor. Nu era deloc adevărat!

De câțiva ani, se înființase la oraș o școală profesională de ospătari. Gheorghe sesizase oportunitatea și se gândea, adesea, că bine i-ar sta lui Ion la tejghea în locul lui Sile. Când ar fi venit de la servicii, s-ar fi simțit și el, acolo la cârciumă, ca în familie... Nu putea să o zică direct, așa că „bătuse șaua ca să priceapă iapa, adică Maricica”, cum îi plăcea să spună.

Lui Ghiță i se împlini doar parțial visul. Ion termină într-o bună zi „profesionala”, dar dădu, în același timp, de gustul orașului. Nu ar mai fi vrut să se reîntoarcă în sat. De altfel, făcuse rapid o comparație între cât ar câștiga de pe urma câtorva bețivi, acolo în sat unde marea majoritate făceau vin și rachiu în casă și cât i-ar rămâne la o bodegă în oraș. Rezultatul „analizei” fu acela că, din momentul absolvirii, Ion nu mai călcă prin locurile natale decât o singură dată...

Cu timpul, ajunse gestionar. Afacerile îi mergeau bine, apa din vin sau rachiu devenea din ce în ce mai prezentă, iar

banii, ținută „la saltea”, se înmulțeau cu fiecare zi ce trecea. Singura lui problemă era cu miliția. Din când în când era „luat la întrebări”. Avea însă grijă să „ungă”, lunar, un căpitan de la secția economică în al cărui sector era el. Fusesse o colaborare fructuoasă ce durase până la Revoluție atunci când, prins cu mâța în sac, ofițerul fusese trecut rapid și discret în rezervă.

După Revoluție, se orientă rapid. În timp ce alții preferau să meargă prin fostele imperii pentru a face comerț cu tot felul de mărunțișuri, el își deschise, pe rând, „Restaurantul Spaniol”, „Vive la France” și „Mamma mia ce mai Pizza”.

Clientela veni de la sine. Orașul devenise cosmopolit din cauza numeroaselor firme străine ce cumpărau fostele mândrii industriale ale zonei. Angajații străini frecventau localurile personalizate după „chipul și asemănarea” unora din țările lor de proveniență.

La intrare, în fiecare dintre ele, se găsea câte un tablou ce-l înfățișa pe patron, zîmbind radios și arătând, cu o mână dolofană, direcția în care trebuiau să se îndrepte potențialii clienți. La baza tabloului, cu litere de o șchioapă, apărea numele lui. În restaurantul francez, Ion devenise „Papa Jean”, ca o amintire a poreclei din copilărie, în cel spaniol „Padre Juan”, iar în cel italian „Signore Giovanni”.

Zilele curgeau, iar conturile se înmulțeau în bănci stabile. Nu se mai temea de nimeni, permițându-și acum să facă afaceri cinstite.

Singura lui dramă era aceea că nu-și întemeiase o familie. Se mulțumise, până atunci, cu aventuri de o noapte, iar „material” găsea, slavă cerului... La fiecare două-trei luni angaja noi ospătărițe, una mai apetisantă decât cealaltă, condiționate de viitoarele favoruri pe care trebuiau să i le facă lui Papa-Padre-Signore...

Într-o zi, directorul școlii din satul lui natal luase inițiativa ca, la intrare, să amplaseze o imensă placă de marmură pe care să încrusteze cu litere aurii numele tuturor „personalităților” ce învățaseră acolo. Se adunaseră, în timp, destui: un profesor universitar, un senator, polițistul satului ce ajunsese, după Revoluție, șef de direcție la oraș și el, care-și completase studiile de învățător ajungând profesor de educație fizică, iar acum mare director...

Nu avea însă bani. Inspectorul școlar general i-o tăia se sec: „Măi Directore, țara arde și baba se piaptână? În loc să te ocupi de școala aia ce stă să cadă, ție îți arde de panouri omagiale?”

Ideea îi încolțise însă, așa de tare în cap, încât nu vroia în ruptul acestuia să renunțe la ea. „Poate mâine, poimâine nu

voi mai fi director și cine o să-și aducă aminte de mine?” se justifica acesta în fața propriei conștiințe.

Avea idei puține, dar fixe...

Soluția salvatoare îi veni într-o zi de la o discuție aparent inofensivă. Unul dintre colegi relata ceva, vizionat la televizor, despre un îmbogățit al Revoluției ce fusese ridicat de poliție pentru evaziune fiscală.

- Așa le trebuie ăstora, conchisese profesorul.

- Vezi, îi spuse directorul, la țară lumea mai este încă cinstită. Fiecare își vede de ale lui, de pământul din moși-strămoși, de gospodăria lui.

- Așa zici tu, directore... N-ai auzit ce mare a ajuns ăla al lui Gheorghe?

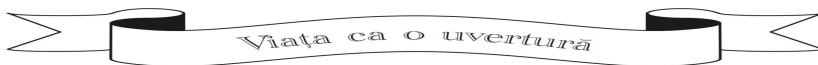
- Care Gheorghe? întrebă nedumerit.

- Ăla de a murit acum mai bine de un an. Nu îți aduci aminte că toată lumea s-a mirat cum de l-a ținut Dumnezeu pe pământ atâția ani, după cisternele de rachiu pe care le-a băut?

- Aaa, își aduse aminte directorul, Gheorghe e ăla ce locuia lângă pârlul Sâmbăta și căruia i-a murit nevasta acum câțiva ani de inimă rea?

- Da, de supărare că nu și-a mai văzut de mulți ani feciorul cel mic, pe Ion.

- Parcă n-a venit nici la înmormântare...

- Nu, cică era plecat în străinătate, cu afaceri. Dar nici la tat'su n-a venit.

Discuția se încheie la fel de brusc cum alunecase către Ion.

Directorului îi veni o idee. Ce-ar fi să-l roage pe Ion să îl sponsorizeze cu panoul? Îl va trece și pe el, undeva în coada listei. Se duse la arhivă și îl căută.

„Aha, Ciocan Ion...”

Se uită printre nenumăratele medii de cinci obținute, ridică din umeri și începu să dea o serie de telefoane pentru a-i da de urmă.

- Alo, domnul Ciocan?

- Cine naiba e la telefon? răspunse, revoltat de apelativul de la celălalt capăt al firului.

- Sunt directorul școlii din satul unde ați crescut!

- Aha, înțeleg acum. Și ce naiba vrei? Spune repede și scurt că am treabă!

Directorul îi povesti despre intențiile sale.

La început, Ion fu o clipă enervat de propunere. „Alt milog”, se gândi el. Când auzi însă de intenția de a fi trecut pe acea placă, lucrurile luă o altă turnură. Oricâți bani avusese el, niciodată, nimeni nu îl omagiase cumva. Avea însă de făcut câteva corecții.

- Și unde o să mă treci, director?

- Păi, undeva, după profesorul universitar și marele senator, o întoarce acesta.

- Țștia dau vreun ban?

- Nu, dar știți...

- Eu știu foarte bine că, dacă **eu dau bani**, **eu** voi fi în capul listei. Ai priceput?

- Da, răspunse directorul, așa voi face.

- Încă ceva... Dacă tot mă treci în fruntea listei, vreau să mă înscriu cu alt nume. Ȃla e demult, nici nu mai îmi aduc aminte de când.

- Cum anume să vă scriu? Întrebă directorul, ușor contrariat.

- Papa Jean, măi. Așa vreau să mă scrii, Papa Jean.

Zis și făcut. Comanda fu dată, iar inaugurarea plăcii se stabili peste o lună.

Directorul anunțase cu surle și trâmbițe toată suflarea satului despre acest eveniment. Lumea aștepta, în lipsă de alte distracții, să vadă ultima găselniță a conducătorului școlii.

Singura problemă care se ivi fu aceea a amplasării plăcii. Pereții de la intrare erau șubrezi și nu aveau cum să susțină o greutate mare. Directorul luă decizia de a suspenda placa pe peretele exterior al clădirii. Astfel, omora doi iepuri

dintr-un foc. Mai întâi, fațada clădirii părea ceva mai solidă, iar pe de altă parte, oricine ar fi trecut prin fața școlii putea vedea placa...

Mai erau două săptămâni până la inaugurare. Papa Jean devenise obsedat de asta. Ce le va spune el acelor prezenți? Văzuse pe la televizor că, în astfel de ocazii, fiecare își prezenta realizările sale de o viață.

Și atunci îi veni ideea. O să scoată toți banii din bancă. Erau câteva milioane de dolari. Va pierde el niște dobânzi, dar îi va așeza frumos într-o geantă enormă și, atunci când va fi întrebat, nu va face decât să o deschidă și să le arate conținutul tuturor.

Dar dacă îi va mai veni cuiva o astfel de idee? Dacă se face de rușine cu banii aceia? Se hotărî pe dată să își lichideze toate afacerile. De mult se cam plictisise de lanțul său de restaurante. Ce ar fi ca toți banii câștigați să-i bage în terenuri și să înceapă să construiască vile? Putea să cumpere, în fond, tot satul natal... Era aproape de oraș, iar distanțele se micșoraseră în ultimii ani datorită faptului că mai toți aveau acum automobile rapide.

După o săptămână, pe biroul lui Papa Jean se afla o geantă de voiaj în care se odihneau, după atâtea și atâtea

afaceri, sute de pachete de bani ce defineau, în definitiv, o viață...

Ziua cea mare sosi...

Se urcă în Mercedesul personalizat, cu numărul 01-PJI (Papa Jean I-ul – nu conta că nu avea urmași, era oricum primul) și, în câteva minute, ajunse în sat.

Se opri, la câteva zeci de metri de școală, la baza unui pod ce traversa pârâul Sâmbăta. Apele acestuia erau umflate de ploi și veneau vijelioase, cu o putere pe care nimeni nu ar fi putut-o bănuî.

Se dădu jos din mașină. Văzu lumea adunată în curtea școlii, dar numai așa, pe deasupra capetelor. Luă geanta și făcu câțiva pași, până în partea superioară a podului.

Vroia să-și savureze, singur, triumful ce avea să urmeze.

În fața școlii erau adunate toate oficialitățile locului. Profesorul universitar declinase invitația sub pretextul unui congres la care era musai să participe, senatorul avea o sesiune extraordinară la care nu putea lipsi, iar polițistul tocmai fusese dat afară pentru niște motive necomunicate contribuabilului de rând. Îl așteptau acum pe el, pe Ion, pe Papa Jean...

Deodată se auzi ceva. De sub pânza albă ce acoperea placa, zgomotele deveneau din ce în ce mai înfricoșătoare.

Pânza începu să se umfle, se sfâșie, mai întâi în partea superioară și apoi peste tot. Cu un bubuit asurzitor placa se desprinse din peretele șubred și se sparse în zeci de bucăți.

De pe pod, Papa Jean văzu totul. Avu un șoc îngrozitor. Mâinile începură să-i tremure, iar geanta pe care o ținea cu grijă în brațe, căzu, de parcă n-ar fi existat vreodată, în apele învolburate ale pârâului.

Bancnotele se împrăștiară și se duseră la vale, așa, pe apa Sâmbetei...

Se uită, neputincios, la averea ce din neant apăruse și înspre neant se îndrepta.

Liniștit, suspect de calm, Papa Jean se întoarse și plecă, pe jos, spre casa unde se născuse Ion...

BALCONUL APUSULUI DE SOARE

☐ Singura bucurie a Mariei rămăsese, de câțiva ani încoace, privitul din balcon...

Rămăsese văduvă de tânără. Ticu, bărbatul ei, nu fusese nici mai bun, dar nici mai rău ca alții.

Se căsătorise de tânără. Avea numai 16 ani când Ticu venise s-o ceară de la părinți. Pe vremea aceea, fata era „piatră în casă”, astfel încât nu șovăiseră nicio clipă. Peste numai trei luni era căsătorită și aștepta deja primul copil. Intrase în viață repede, ca mai toate fetele de-o seamă cu ea.

Anii care urmaseră fuseseră dedicați creșterii celor patru copii, veniți pe lume unul după altul, anual, cu o precizie de ceasornic.

Munciseră mult, ea și cu Ticu...

Fiecare lucrușor din casă avea povestea lui și, mai presus de orice, fusese obținut cu multă, multă trudă.

De la început, își împărțiseră sarcinile. Ticu, după ce urmase cursurile serale ale facultății, devenise inginer agronom. Pleca dimineța, când soarele încă mai lânzezea în

alte emisfere și venea noaptea târziu atunci când luna își cerea tributul de visare. Dar parcă aveau ei timp de romantisme?

Ea rămăsese acasă. Concepția veche despre viață, a lui Ticu, era că „mujereea trebuie să stea acasă și să se ocupe de copii”. Încercase odată, doar o singură dată, să-i sugereze că ar fi bine să muncească și ea, undeva...

- Poate o să ne ajungem și noi cu banii ceva mai bine, măi bărbate, îi spusese prinzându-l într-un moment de bună dispoziție.

- Poate peste cadavrul meu Mărie. Nu mai ești mulțumită de viața pe care o duci? Doar ți-am spus, eu nu sunt ca alții, o să am grijă de tine până la sfârșitul zilelor mele!

Nu știa amărâtul că acela, sfârșitul, era atât de aproape.

Rămăsese deci, văduvă de tânără.

Copiii erau încă la școală și făcu eforturi supraomenești ca să-i crească bine. Trăiau numai din pensiile de urmaș, iar ea reușise să-și ia o slujbă ca femeie de servici în blocul unde locuiau. Câte o cucoană o mai chema din când în când ca să o ajute la curățenie și atunci făcea un adevărat festin. Le cumpăra copiilor câte o portocală sau o banană, având un sentiment de aleasă mană cerească.

Anii trecuseră, iar copiii plecaseră, rând pe rând, pe la casele lor.

Deveniseră foarte ocupați și treceau pe la ea din ce în ce mai rar. De fiecare dată, o întrebau: „Dacă ai nevoie de ceva mamă, spune-ne și o să te ajutăm!” Cum ar fi putut însă, să le ceară ceva lor? Ea își „trăise traiul” și nu mai aștepta acum decât...

Într-o zi, pe la prânz, ieși în balcon pentru a pune niște rufe la uscat. Locuia la etajul I, iar în fața ferestrelor sale, mai mulți locatari amenajaseră un mic părculeț. Câteva bănci, două balansoare pentru copii și vreo trei-patru copaci spărgeau monotonia atâtor și atâtor blocuri hidoase. Prinsă mereu cu treburile casei nu observase colțul de rai aflat chiar sub ferestrele sale.

Poate fusese dintotdeauna acolo sau de-abia se născuse...

În acea zi, doi îndrăgostiți ședeau îmbrățișați pe una din bănci. Își spuneau cuvinte duioase, cum de mult nu mai auzise. Vedea tot felul de mizerii la televizor și, până acum, aproape fusese convinsă de faptul că dragostea nu mai era decât o amintire lăsând locul sexului, violenței, drogurilor...

Se așează pe un scăunel, discret, ascultând vorbele duioase. Ar fi trebuit să-și aducă aminte de tinerețea ei, dar aceasta nu existase. O luase prea din pripă cu viața și uitase de visare...

Tânărul începuse să-i povestească fetei despre niște meleaguri mirifice în care o va duce într-o bună zi. Auzea despre munți, despre cabane pierdute printre brazi și încerca să-și imagineze cum ar arăta cei doi la lumina caldă a unui șemineu.

Nu plecase niciodată din oraș. Vai, uite cum uitase...

După vreo zece ani de căsătorie, mersese cu Ticu la ferma unde lucra, la vreo treizeci și ceva de kilometri de oraș și petrecuse Revelionul cu o parte din colegii lui de servici. Fusesse minunat. Dansaseră și cântaseră până dimineța.

Din acel moment, de câte ori dorea să se raporteze la un moment fericit din viața ei, se juca, într-o complicitate duplicitară, cu sine însăși. Orice ar fi căutat și oricât ar fi evitat, până la urmă acel moment referențial căpăta un nume, mereu același: Revelionul.

Tinerii plecaseră. Maria se întrebase, cu o ușoară neliniște, dacă se vor mai reîntoarce.

Într-adevăr, a doua zi, povestea continuă...

Trecuseră mulți ani de atunci. Cei doi se căsătoriseră și locuiau tot în apropiere. Veneau acum, în același parc, cu un prichindel năzdrăvan ce reușea, de fiecare dată, să le umple sufletele de bucurie.

Maria începuse să trăiască pentru ei. Se crease între ea și tineri o complicitate inedită. Aceștia se prefăceau, de ani de zile, că nu o observă, respectându-i atât bătrânețea, cât și indiscreția, iar Maria se ascundea cu grijă pe scăunelul ei, adăpostită de umbra balconului.

Dacă un oarecare ar fi privit-o pe bătrână, ar fi știut, implicit, ceea ce se petrecea sub balconul acesteia. Mimica feței orchestra invizibil dialogul, acum al celor trei.

Într-o dimineață, dinspre fereastră se auzi un zgomot asurzitor. O echipă de la Primărie venise să taie copacii cei falnici din fața balconului. Cineva, nu se mai știa cine, constatare că aceștia erau un pericol pentru locatari. La ultima furtună se desprinsese o crenguță, iar dacă prin preajmă ar fi fost vreun copil cine știe ce grozăvenie s-ar mai fi întâmplat...

Ordinul fiind dat, echipa se deplasase conștiincioasă pentru a executa lucrarea. Pe cât de greu crescuseră, atât de ușor fură doborâți. Fiecare copac avea o istorie, iar odată cu el murea câte ceva din fiecare dintre cei ce se adăpostiseră sub coroana sa.

Lucrarea fiind repede terminată, sosi administratorul care constată că băncile și balansoarele nu-și mai au rostul. Le mută deci, la un bloc vecin, sub alți copaci, dar mai ales sub alte balcoane.

Nu trecură decât două săptămâni și justificarea tăierii copacilor veni, cum altfel, decât tot într-o dimineață.

Un buldozer își făcu apariția și, pe locul fostului parc, se născu un crater, fundație pentru ceva care avea să vie peste câteva luni.

Dacă ar mai fi ieșit vreodată în balcon, Maria, mai bătrână ca niciodată, ar fi putut privi luminițele colorate ale unui Café Bar ce emitea discret și non-stop frumoase melodii orientale adaptate plaiurilor mioritice...

GETA

Dacă Lacul Sfânta Ana nu ți-a intrat definitiv în suflet, obligându-te să revii mereu, descoperindu-i alte priveliști în nenumăratele lui conuri de strălucire, atunci ar putea fi punctul terminus al unei călătorii grele, dar întotdeauna meritate.

Era o zi capricioasă de vară, așa cum numai acolo poți întâlni. Dimineața adusese cu ea acea căldură montană, mereu proaspătă și îmbietoare la scurte drumeții.

Pe la prânz își făcuseră apariția primii norișori, timizi, de parcă ar fi încercat să dea turiștilor, împrăștiați pe ici pe colo, semnalul adunării. „Hai, strângeți-vă pe la cabanele sau corturile voastre! Ne vor ajunge din urmă părinții, care nu sunt atât de pașnici ca noi” păreau să spună. Într-adevăr, în mai puțin de câteva minute se stârnise o vijelie contopind cerul cu muntele și sufletele cu disperarea.

La fel de repede cum venise, așa se și terminase...

Soarele, atât cât își mai putea cere drepturile, se instalase triumfător și aluneca încet spre vârfurile brazilor.

Pe la ora când toți turiștii din camping pregătesc masa de seară, o Dacie își făcu apariția. Dacă la momentul în care

citești aceste rânduri, tu cititorule nu vei ști cum arăta o Dacie, află că era un fel de autoturism în care, pe lângă tine și soție, mai puteau încăpea și vreo trei copilași la care, obligatoriu, trebuia adăugată și soacra inevitabilă. În plus, indiferent unde: în portbagaj, pe capotă sau printre picioarele pasagerilor aveau loc, întotdeauna, oricât de multe genți, sacoșe, sticle și alte lucruri atât de necesare când pleci în concediu. Mașina funcționa în principiu pe bază de benzină, dar la fel de bine se descurca și cu gazolină. Niciodată o Dacie nu fusese văzută trasă pe dreapta mai mult de cinci-zece minute. O bucățiță de leucoplast, o liță bine plasată și, de ce nu, un picior dat cu năduf, porneau „obiectul”.

La fel se întâmplă și cu aceea. Din ea săriră, cu entuziasm, două fetișcane, aproximativ de vârsta majoratului. De pe „locul mortului” coborî o femeie frumoasă, cam de patruzeci și ceva de ani, înaltă, subțire, puțin cam trecută pentru vârsta ei reală.

În timp ce „șeful” verifică frâna de mână, închiderea ușilor și faptul că fumul de sub capotă se datora exclusiv încălzirii motorului, cele trei femei se apucară deja de lucru.

Un cort de patru persoane, saltele, saci de dormit, două scaune și o măsuță ieșiră la iveală din portbagajul care părea, în continuare, la fel de plin ca înainte.

În acest timp, Gigel, „personajul principal”, își instalează scaunul la vreo câțiva metri de amplasamentul viitor al cortului. Se uită în stânga și în dreapta pentru a-și cunoaște vecinii, măcar așa dintr-o privire. De o parte și de alta erau numai familii incomplete.

În stânga, se afla un bărbat, destul de vârstnic ce, din momentul sosirii lui Gigel (pură coincidență), va aprinde un foc de tabără și îl va întreține până spre dimineață. Cele două fete ale lui vor dansa toată noaptea la discoteca încropită ad-hoc lângă una din cabane. Din când în când, le va striga și le va chema la culcare, în zadar însă...

În dreapta, „locuiau” o femeie și doi băieți. Tatăl nu va fi văzut decât spre miezul nopții atunci când va binecuvânta, pe ritmurile unei melodii la modă acum vreo cincizeci de ani, virtuțile binefăcătoare ale Pălincii servite la una din cabane.

Gigel se duse la „bărbatul cu focul” și spuse:

- Bună ziua, domnule! Nu vă cunosc și nu mă cunoașteți. Am o întrebare la dumneavoastră...

- Da, spuneți...

- Pe la cabanele astea din jur, se găsește apă minerală?

- Bineînțeles. Tot ce doriți.

- Mulțumesc și mă scuzați de deranj. Mi-am permis să vă întreb chiar dacă nu vă cunosc și nu mă cunoașteți...

- Nicio problemă, domnule dragă, îi replică bătrânul.

Gigel se așează tacticos pe scăunel. Începu să urmărească etapele de instalare a cortului și, ca orice bărbat, dădu și câteva sfaturi prețioase într-o atare situație.

- Geta, ai grijă cum bați țărșii! Cristinel, vezi că salteaua nu e destul de umflată!

Cristinel, fata cea mică, bombăni ceva despre faptul că umflate suficient erau picioarele ei de când călca pompa prea mică pentru o saltea așa de mare.

- Lenuțo, ai grijă să nu lovești masa cu sacoșele alea!

La rândul ei, Lenuța, fata cea mare a necunoscutului ce la rândul lui nu cunoștea pe nimeni, făcu o remarcă, de nimeni altcineva auzită, despre trântori și indicații prețioase.

Cu atâta experiență, căpătată în decursul multor ani de călătorii, femeile terminară treaba destul de repede...

Obosită, Geta se așează pe scaun. Fetele se aruncară, la rândul lor, pe iarba deasă și mătăsoasă.

- Ai obosit Getuțo? întrebă el

- Da, măi Gigele! Sunt ruptă și mă doare spatele de înnebunesc.

- De câte ori ți-am spus, măi Geto, să nu mai muncești atâta? Mai menajează-te și tu! Nu vezi cum fac altele? Toată

ziua se duc la coafor, la manichiură și la aia, la „fitnis” și nu se agită atâta ca tine!

- Da măi Gigele, ai dreptate...

Urmă o pauză de cinci minute în care admirară cu toții peisajul ce se desfășura sălbatic, dar și chemător, în fața lor.

- Cum te mai simți Geto?

- Mai bine Gigele...

- Vreau să te rog ceva Getuțo...

- Spune dragă...

- Vrei să te duci tu la una din cabanele alea ca să cumperi niște apă minerală? Le-aș trimite pe fete, dar dacă nu se descurcă...

- Bine Gigele, mă duc.

Geta făcu vreo cinci pași înspre direcția indicată. Cabanele nu erau decât la vreo două sute de metri distanță.

- Geto, ia vino puțin încoace!

Femeia se întoarse docilă.

- Geto, te rog să ai grijă ca apa să fie rece. Spune-i vânzătoarei că este pentru mine!

- Așa am să zic Gigele... Exact așa o să zic...

După ce Geta se întoarse cu două sticle, aproape înghețate, de apă minerală, îi mai aduse din portbagaj și o

butelcă de doi litri de vin. Se așeză apoi, obosită, din ce în ce mai obosită...

- Getuțo, voi la țară, înainte de a ne căsători noi, beați vinul din sticlă?

Femeia își aduse aminte că nu îi adusese niciun pahar. Deschise din nou portbagajul și luă două, așa pentru orice eventualitate.

- Să-ți iei și tu unul, draga mea!

- Mi-am luat deja Gigele...

- Ei, te-ai schimbat Getuțo... Mai ții tu minte cum la început nici nu te atingeai de vin? Mă rugam de tine ore întregi. Uite-așa îmi place de tine. Știi că-mi place să beau și eu un sprit, ca toți bărbații, dar numai bețivii stau singuri cu sticla în față, continuă el.

După ce turnă în cele două pahare, ascunse cu grijă, sub scăunelul ce-l suporta și el cu stoicism, sticla de Fetească albă de prin părțile Niculițelului.

- Hai să trăim, îi spuse el Getuței, în timp ce arunca licoarea pe gâtul-i însetat.

- Auzi Geto, dar de ce ți-a luat atâta timp până te-ai reîntors de la cabană? spuse el dând glas unui gând lăuntric.

- Cum adică?

- Păi e la doi pași de noi și ai lipsit mai mult de zece minute.

- Am stat la coadă măi Gigele, erau două persoane înaintea mea.

- Geto, nu se leagă.

- Cum adică nu se leagă?

- Nu se leagă distanța cu timpul. Ceva nu merge în această treabă!

- Bine Gigele, atunci să știi că am fost cu un bărbat. Ai văzut ce repede am terminat?

- Râzi de mine Geto, dar să știi că tot nu se leagă...

După încă un pahar, cheful de vorbă veni, așa, de la sine...

- Măi Getuțo, măi... Vreau să-ți spun un secret!

- Zi dragă...

- Tu știi, măi Getuțo, că eu sunt ofițer de carieră?

- Cum să nu știu... Suntem căsătoriți de douăzeci de ani și crezi că asta mai e o noutate pentru mine?

- Nu Getuțo, nu ai înțeles! Vreau să spun că eu sunt un adevărat ofițer! Eu întotdeauna am respectat armata! Visul meu a fost, mereu, ca să devin militar. Și uite-mă că sunt!

- Te văd, Gigele...

- Ți-am povestit când am făcut eu școala militară? întrebă el formal, fără să se sinchisească de ochii ridicați la cer ai Getei, ce trebuia să suporte a mia oară povestea.

- Prima dată am vrut să mă fac inginer, continuă el, uitând de vocația sa, mărturisită a fi fost dintotdeauna. Când am dat admitere la facultate, m-am înscris la subingineri. Am crezut atunci că ăștia sunt ingineri de subteran, ca ăia ce lucrează în mine. Mă gândisem că o să câștig bine, voi ieși devreme la pensie și apoi cu o slujbă, ceva acolo - administrator de bloc sau secretar pe la vreo primărie - voi trăi liniștit. După prima lună de școală, în care n-am fost decât de două ori, am aflat că ăștia erau un fel de tehnicieni. Mă vezi tu pe mine Geto, să fac muncă de maistru? Eu, la capacitatea mea?

- Nu te văd Gigele, replică absentă femeia.

- Pe urmă am vrut să mă fac arhitect. Tocmai îi construise un coteț bunică-mii la țară și baba, o știi pe Marioara, nu? se întrerupse el, pentru a-și mai turna un pahar de vin, întotdeauna, conform principiilor sale, șpriț.

- Cum să n-o știi pe bunică-ta? încercă Geta să facă puțin dialog.

- Mi-a spus atunci, continuă el de parcă nimeni nu îl întrerupsese: „Maică, ai stofă de arhitect!” Am aflat apoi că la

examen se dădea un test de desen artistic. Păi ce, eu vroiam să devin pictor sau arhitect? Așa că m-am îndreptat, anul următor, către școala militară de ofițeri. Ce-am mai pățimit și acolo Geto...

Poveștile din armată continuară până la apusul soarelui. La un moment dat, Geta pregăti masa și tuspatriu înfulecară cu mâna, fără conveniențe, o armată de copane de pui, rumene și tăvălite prin mujdei de usturoi.

Fetele strânsesă masa, iar Geta spălă, ca o adevărată gospodină, cratița în care fuseseră până mai adineaori, bijuteriile gastronomice.

Cristinel veni și-l cuprinse, nu foarte convinsă, de după gât.

- Tati, pot să merg și eu acolo la discotecă? spuse ea arătând cu mâna spre una din cabanele ce răsuna de bună dispoziție.

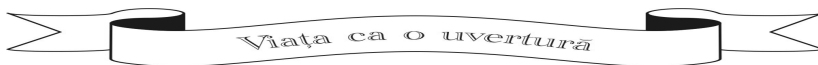
- Ai înnebunit? Ce să cauți tu acolo?

- Păi uite tati, și fetele domnului de alături au plecat!

- Voi sunteți fete de militar, nu vagaboande ca alea, îi șopti printre dinți.

- Așa faci tu întotdeauna, niciodată nu mă lași să mă duc cu cei de vârsta mea! spuse fata și plecă, plângând, în cort.

- Cristina, strigă el, vino imediat încoace!

- Nu vin, nu mai ies de aici până plecăm, strigă, printre sughițuri, fata cea mică.

Lenuța, care pierduse la sorți atunci când stabiliseră cine să se ducă la a cerși învoire, se retrase și ea.

- Măi Getuțo, întotdeauna fetele astea **ale tale** au fost nerecunoscătoare. Cu cine naiba or semăna? Ai mei, au fost niște oameni la locul lor. Știau ei, pe vremea războiului, de discoteci și alte alea?

- Cu mine seamănă Gigele! Nu știi că dintotdeauna mi-a plăcut să merg la dans, să mă destrăbălez cu fetele și, mai ales cu băieții?

- Eu știi măi Getuțo? se întrebă el peiorativ și continuă: mie-mi place să stăm cu toții aici, la iarbă verde și să povestim. Vezi, acasă nu avem timp unul de altul. Sunt ocupat de dimineața până seara târziu și numai în concediu mai pot afla și eu care e viața voastră.

Conținutul sticlei începuse să scadă vertiginos. Își mai turnă un pahar, de data aceasta sec. Vroia să o facă lată. De câte ori pe an pleca în concediu cu toată familia? O singură dată!

- Măi Getuțo, ți-am povestit de Vica?

- Da bărbate, demult...

- Vica este colega mea. E o fată „jos pălăria”. Toți o admirăm și ne uităm după ea. Tu știi că eu sunt bărbat serios dar, când ești în anturaj, nu ai cum să procedezi altfel.

Geta asculta, din nou absentă, gândindu-se cât timp trecuse de când nu se mai uitase după ea. Localiza vag momentul, undeva, după nașterea Cristinei.

- Știi totuși ce nu-mi place la Vica? Are degetele îngălbenite de tutun. Fumează câte două pachete de Carpați pe zi, din alea fără filtru și din acest motiv au început să-i pice și dinții. Mereu i-am spus: „Măi Vicuță, lasă-l naibii de fumat că într-o zi ai să te îmbolnăvești! Nu auzi cum tușești în fiecare dimineață?”

Auzind aceste vorbe despre bomba sexy a unității, Geta parcă se mai învioră. Și-o imagina pe Vica tușind tabagic în timp ce privirile hulpave ale bărbaților din jur o dezbrăcau.

- Ți-am spus Geto că am vrut, înainte să te cunosc pe tine, ca să mă căsătoresc cu ea?

- Asta nu mi-ai spus Gigele, se miră femeia cum de scăpase asta până acum.

- E o poveste lungă dragă, dar o să ți-o spun pe scurt. Mai știi tu atunci când eram noi prieteni și îți spuneam că plec în câte o aplicație?

- Da, aveai multe pe cap atunci...

- Te-am mințit Geto, spuse el oarecum triumfător, mândru de faptul că putuse să țină un secret atâția ani. Plecam cu Vica la ai ei, la țară. Doamne, ce mai petreceam...

- Cred că-ți era tare bine, îl ironiză femeia.

- Da' cum să nu, continuă privind în gol, departe, hulpav în amintiri. La un moment dat, m-am dus la taică-meu și i-am mărturisit că vreau s-o iau pe Vica de nevastă. „Dar nu mai ai una, măi băiete?”, mă întrebase el. „Ba da, pe Geta!” i-am răspuns eu, mirat de faptul că își aducea aminte de tine. „Măi băiete, Vica e mai frumoasă decât cealaltă, dar îi cam fug ochii. Mai bine ia-o pe pe Geta aia, pare fată mai bună!”, închisese taică-meu discuția. A doua zi, dacă mai ții tu minte, am venit și te-am cerut de nevastă la mă-ta.

- Îmi aduc aminte Gigele și îți mulțumesc că m-ai ales pe mine, îl ironiză direct, fără echivoc, Geta.

Paharele de vin își făcuseră efectul destul, iar „militarul de carieră” putea suporta orice descărcare sufletească.

- Să vezi Getuțo ce mi s-a mai întâmplat...

- Ce s-a mai întâmplat dragă, întrebă femeia, gândindu-se dacă nu cumva fetele ei au și vreo soră vitregă din partea tutungioaicei.

- Acum o lună, la mine, la unitate, a venit o echipă de meșteri care au flisat și gresat toate WC-urile. Știi cum arată

acum Getuțo? Îți vine să crezi că ai intrat în rai. De la mine de la birou, dacă mă aplec puțin, văd toată încăperea. Nu mă mai satur, în pauza de masă, să admir gresia cea nouă. Dar mai ales, deasupra chiuvetei, au pus o faianță cu model. Este o păsărică pe o ramură de copac. Când uneori apa țârâie, din cauza robineților neștrânși, ai impresia că sunt trilurile păsării. N-o să-ți vină poate să crezi Getuțo, dar e ca aici, la munte...

Se întunecase de-a binelea...

- Hai Gigele, ne culcăm?

- Da Geto, răspunse el, constatând că și conținutul sticlei se epuizase.

- Vrei să mai mănânci ceva? îl întrebă ea într-o doară.

- Nu Geto, nu...

- Atunci mă duc să închid mașina, termină discuția soția

După ce toate cele fură așezate la loc și femeia se pregătea să intre în cort, o voce se auzi:

- Getuțo, dar știi că mi-ai făcut foame? Dacă nu mă întrebai mă culcam, dar așa mi s-a făcut poftă de ceva.

- Dar nu puteai să-mi spui mai devreme, măi omule? De-abia am strâns totul. Spune ce vrei să-ți aduc.

- Deschide mașina și văd eu.

Getuța se duse la mașină, deschise portbagajul, dar între timp luna intrase în nori și nu văzu absolut nimic.

- Aprinde farurile, îi spuse Gigel. În acel moment se va aprinde și un becuț mic în portbagaj și o să vezi mai bine.

- Nu știu de unde să le aprind, îi replică femeia, ce nu avea carnet de conducere și, de altfel, nici n-o interesa.

- Geto, tu o să mă bagi în mormânt. Vezi că este o manetă în stânga volanului. Răsucești de ea și gata.

Femeia căută, dar pe întunericul beznă ce se lăsase nu nimeri.

- Geto, ce mă fac eu cu tine? Dacă într-o bună zi o să intru în spital și o să am nevoie de ceva din mașină?

- Păi ce să-ți trebuiască din mașină dacă ești în spital?

- Nu știu, orice. O să intri în ea și habar nu o să ai să aprinzi farurile. O să mă omori cu zile atunci, Geto!

În fine, femeia, enervată la culme, reuși să aprindă farurile și, implicit, lumina din portbagaj.

- Spune acum ce vrei să mănânci!

- Nu mai vreau acum nimic, spuse supărat bărbatul. Mi-ai tăiat orice chef!

Se ridică greu și plecă, ușor aplecat înainte, într-un echilibru pe care numai alcoolul ți-l dă.

Geta închise iar mașina și ieși și ea din scenă, gândindu-se cu groază că mâine va fi iar o zi...

Dimineața, la ora 8, atunci când în camping toată lumea se încălzește cu o cană de ceai sau cafea, Gigel dădu semnalul de plecare.

- Hai, toată lumea deșteptarea! În jumătate de oră plecăm!

- Unde plecăm Gigele? îl întrebă somnoroasă Geta.

- Mergem să mai vizităm și alte locuri că ne-am plictisit de asta.

- Dar nici n-am fost la lac măcar, ripostă femeia.

- Ei, asta-i bună. În primul rând, vezi ce frig este afară, iar pe de altă parte, până la lac este vreun kilometru de mers pe jos. Cine crezi că va merge atâta drum?

- Hai, te rog eu Gigele, așteaptă să ne ducem măcar noi, fetele...

- Ce să vezi acolo? E o baltă ca oricare alta. Nu te-ai săturat toată copilăria de apă? La voi la țară, oriunde te învârteai dădeai de tot felul de helește...

Femeia strânse din dinți și începu să dezassembleze cortul. Pânza, țepușele, stinghiile de susținere și toate celelalte fură puse la loc în husele lor. În final, locul arăta ca și când nimeni și niciodată nu călcase pe acolo.

Cât timp mașina își încălzea motorul, Gigel se duse la „bătrânul cu focul”, ce părea că nu dormise niciodată, și spuse:

- Bună dimineața, domnule! Nu vă cunosc și nu mă cunoașteți. Am o întrebare la dumneavoastră...

- Da, spuneți...

- Cum ajung de aici la Sinaia?

Omul îi explică cu lux de amănunte traseul rutier.

- Mulțumesc și mă scuzați de deranj. Mi-am permis să vă întreb chiar dacă nu vă cunosc și nu mă cunoașteți...

Se sui în mașină și anunță sentențios:

- Acum vom merge spre casă, la Slobozia. Unde este mai frumos în țara asta decât la noi acasă?

MINISTRUL

Întotdeauna visase să devină ministru...

De când intrase în politică, lui Bogdan Vasilescu nu-i mai dădea pace acest gând.

Își amintea de nenumăratele sale frustrări, de anii copilăriei în care, bondoc fiind, fusese ținta nenumăratelor ironii ale celorlalți primind, cum altfel, decât apelativul „Grasu’ ”.

Când intrase la școală, fusese un elev mediocru. Nu luase niciodată o notă sub „cinci”, dar, în afara educației fizice și a purtării, nici peste „opt” nu sărise. Făcea parte, așadar, din acea masă de școlari necesari acoperirii normelor didactice, de care nu-ți aduceai aminte nici de bine, dar nici de rău. Pur și simplu, nu-ți puteai aduce aminte. Atât.

Terminase un liceu industrial, ca atâtea altele de pe cuprinsul țării și obținuse o calificare oarecare. După armată, se „liberase” cu gradul de fruntaș, nu că ar fi excelat la instrucție dar, pur și simplu, pentru că ceilalți camarazi ai lui deveniseră „caporali”.

Facultatea de zootehnie o absolvise „la termen”, dar nu practicasese nici măcar o zi. Se dusese acolo din întâmplare. Nu avea aplecare către nimic în special și își alesese „viitoarea meserie” deschizând arbitrar o cărțuție ce prezenta toate instituțiile de învățământ superior.

Nu își practicasese niciodată specialitatea pentru că ar fi trebuit să se ducă la țară. Singurele animale pe care le văzuse „live” erau cele din timpul practicii desfășurate la facultate. În rest, prefera porcii sub formă de cârnați, vitele „păscând” liniștite zarzavaturile din farfuria de ciorbă, iar puii obligatoriu rumeniți într-un ceaun încins.

Căpătase un post la Prefectură la compartimentul pentru problemele agricole. Toată ziua făcea hârtii, dar dacă cineva l-ar fi întrebat mai serios despre natura muncii sale, ar fi avut de așteptat răspunsul mult și bine.

Vroia de mult să intre în politică. Se uita cu jind la toți deputații și senatorii ce apăreau pe posturile de televiziune, vorbind despre orice dar nespunând, în fapt, nimic. Simțea că este și el în stare de acest lucru.

Singura lui problemă era că în toate partidele locurile importante erau ocupate. Ar fi trebuit să aștepte ani de zile momentul în care unul din șefi ar fi intrat pe o linie moartă, ceea ce era puțin probabil, sau Doamne ferește...

Norocul îi surâsese însă în acel an. Partidul Creștin-Socialist se înființase ca urmare a divizării altuia, în urma diferendelor dintre președinte și vicepreședinte. Foarte puțini îl urmaseră pe dizident, astfel că porțile erau larg deschise pentru a fi posibilă înregistrarea oficială la tribunal.

Se înscrise deci și primi carnetul cu numărul 20. Fiind unicul membru din orașul în care locuia, fu numit președinte al organizației teritoriale cu sarcina de a începe racolarea de noi simpatizanți.

Între timp, apropiindu-se alegerile parlamentare, începură să se facă tot felul de alianțe electorale. Partidul Creștin-Socialist intră în Alianța Indestructibilă a Uniunilor REvoluționarilor Apartinici. Ideea alianței îi venise unui fost revoluționar ce aflase de existența efemeră a unui așa-numit „Partid al celor care n-au fost membri de partid”. Cum mai toate alianțele de până atunci se destrămaseră suspect de repede, toți semnatarii convenției de asociere fuseseră de acord cu inserarea cuvântului „indestructibil”.

Campania începuse, iar el fusese cooptat în echipa de propagandă. Mersese pentru prima dată la țară și, din casă în casă, spunea, uneori direct, alteori peste gard: „Tataie, mamaie votați AIUREA!”. Totul mersese bine până ajunsese la casa lui

Gheorghe a lu' țața Veta, care, în bunu-i obicei, se cinstise zdravăn de dimineață.

- Ba să votezi tu aiurea, grăsanule, îi spuse Gheorghe.

- Stimate domn, încercă să explice Bogdan, faceți o confuzie.

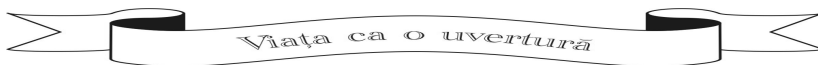
- Confuzie faceți mă, tu și cu toți oamenii tăi. Pleacă repede din fața mea că te altoiește „domnul” de nu te vezi!

Și uite-așa, AIUREA nu putuse conta pe cel puțin un vot în acel sat.

Alegerile se terminaseră, iar în urma redistribuirii voturilor și a refacerii sufragiului în câteva localități, Alianța reușise să intre, la limită, în Parlament. Avea câțiva deputați și senatori printre care, cu mândrie, se afla și Bogdan Vasilescu.

Când începură jocurile de culise privind formarea coaliției de guvernământ, se observă că mai era nevoie de câteva voturi. Cine le putea da, necondiționat, decât AIUREA?

Problema formării Guvernului fu însă mai grea. Fiind atâtea partide și alianțe nu se putea determina procentul de ministere pe cap de formațiune. AIUREA ar fi trebuit să primească 4,34% din posturile de ministru. Cum nu erau în total decât douăzeci, după câteva zile de negocieri aprinse se decise ca procentul să se rotunjească superior, iar unul dintre portofolii să se ducă AIUREA.

Așa ajunse Bogdan Vasilescu: Ministrul Resurselor Naturale și a Reciclării Deșeurilor...

Prima zi de muncă, ce a urmat investiției, a fost deosebit de plină. Ministerul se formase pe scheletul a două foste agenții. Sediul acestuia se stabilise într-o clădire mare, centrală, ce aparținuse Agenției Naționale pentru Plasarea Muncitorilor Români în Străinătate, ce fusese absorbită acum de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

De-abia intrat în clădire, Bogdan începu reformele. Holul de la intrare avea două uși: una principală, spre stradă și alta de urgență, ce dădea în partea cealaltă a clădirii. Dădu ordin ca, imediat, ușa din față să nu se mai deschidă decât pentru el, iar salariații să o folosească pe cealaltă. Nu dădea bine ca un trecător ocazional să vadă o așa de mare vânzoleală pe ușa unui minister.

Intrând în birou, secretara îl întâmpină cu zâmbetul pe buze:

- Bine ați venit, domnule Ministru!
- Bună, tu ești secretara?
- Da.
- De când lucrezi?
- Ooo, de peste douăzeci de ani!

Bogdan își făcu rapid un calcul și constată cât de nepotrivită era pentru acest post. După o tură rapidă prin celelalte birouri, Emilia, o blondă de 25 ani, platinată, cu ochi albaștri și aflată sub semnul magic al tripletei 90-60-90, lua loc în anticamera Ministrului.

Aspectul biroului era de neconceput. Masa de lucru fu așezată pe o altă latură, cea de ședințe fu pe dată eliminată (doar venise să muncească, nu să stea la taclale), iar comenzile pentru achiziționarea televizorului cu plasmă și a DVD-ul de înaltă rezoluție fură date pe loc.

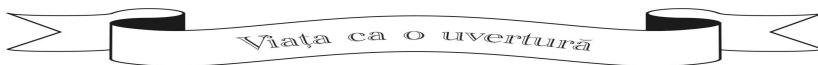
Când se uită la ceas rămase stupefiat. Se făcuse deja ora prânzului. Chemă șoferul și îi spuse să-l ducă la unul din restaurantele de lux, la care citise el în ziare că mănâncă mai toți demnitarii.

La întoarcere, avu senzația că, prin oglinda retrovizoare, șoferul se uita cam chiorâș la el. „Trebuie să-l schimb, când ajung, și pe ăsta!”, puse el rapid punct problemei.

La Minister, fu înștiințat că la ora 16 este ședință de Guvern.

„Deja ședințe? Hmm, mi-am intrat serios în treabă!”, comentă el cu voce tare pentru a fi auzit de toate urechile indiscrete.

Ședința de Guvern fu scurtă.

Primul Ministru anunță, sentențios, că a fost o greșeală înființarea Ministerului Resurselor Naturale și a Reciclării Deșeurilor pentru că oricum resurse nu prea mai avem, iar de reciclări se ocupă oamenii străzii. Drept urmare, se hotărâse ca acesta să se transforme din nou într-o agenție, unificată însă și redusă, de fapt, la un simplu birou în cadrul Ministerului Agriculturii.

Bogdan ascultă atent, salută și părăsi biroul, neașteptat de liniștit.

Chiar dacă numai pentru câteva ore, visul i se împlinise.

Fusese ministru de-adevăratelea!

TUȘA ULTIMULUI ACORD

Din seara aceea trecuseră mai bine de două luni...

Călin interpretase, în cadrul concertului omagial Beethoven, două piese: Sonata nr.14, op.27 în do diez minor, cunoscută și sub numele de „Sonata lunii” și Sonata nr.8, op.13 în Do minor – „Patetica”.

În timp ce claviatura pianului vibra sub starea sa de spirit, alternând între a sorții împăcare și nesupunere sau între iubire și durere, auditoriul se metamorfozase într-o mare de amintiri duioase și, în același timp, dureroase.

Finalul concertului fusese un triumf...

După ce ultima notă întregise vraja țesută prin firele invizibile ale muzicii, în sală se lăsase o tăcere ireală. Timp de câteva secunde, avu senzația că este singur.

Poate fusese singur tot timpul...

Din partea a doua a „Pateticii”, adagio cantabile, închisese ochii. Cântase numai cu sufletul, iar acum nici nu mai știa dacă, într-adevăr, notele răsunaseră de sub degetele sale.

Nu îndrăznea să deschidă ochii...

Dintr-o dată, sala fu cuprinsă de delirul pe care numai arta adevărată îl naște. Ropote de aplauze, zeci de ovații se auziră câteva minute.

Deschise, într-un târziu, ochii ce preluară complici lacrimile spectatorilor. Ce convențional suna: spectatori... Fuseseră, de fapt, un cuplu: el - care-și mărturisea dragostea și ea, sala, ce primea mângâierile acordurilor sale.

În spatele tuturor, în timp ce se înclina primind omagiile, o zărise pe ea. O fracțiune de secundă. O clipă pentru eternitate. Atât durase...

Printre zecile de mâini care aplaudau deasupra capetelor, chipul ei părea a fi fost acolo dintotdeauna.

Dispăruse la fel de brusc cum i se revelase.

Refuzase bis-urile și pentru că nu vroia să strice vraja care încă mai persista, dar mai ales, alergase ca un nebun pe culoarele Ateneului pentru a o întâlni. Dispăruse în neant și tot triumful serii se transformase într-o mare deznădejde.

După acea seară a urmat o serie de spectacole susținute în toate marile orașe ale țării. Era peste tot aplaudat, ovaționat, dar parcă nu mai reușea să cânte ca atunci...

În acea zi, nu avea concert. Ieșise să se plimbe prin parc, singur, cu gândurile lui. Pașii i se îndreptară, firesc, către „aleea culturii”. Așa i se spunea, de către majoritatea

oamenilor, locul unde se adunau pictorii, sculptorii și, uneori, poeții. Era cel mai frumos loc din parc. Copacii seculari străjuiau aleea pavată cu mici pietricele, parcă uitată din timpuri imemorabile și iertată de asfaltul aproape omniprezent, iar micul lac, aflat la câțiva metri, se ondula uneori în bătaia vântului, sculptând efemere apariții, combinând într-un fel numai de el știut culori venite de aiurea, din frunzele copacilor sau albul difuz al norilor.

În acea parte a parcului conviețuiau artistic toți îndrăgostiții de natură. Pictorii, așezați în spatele șevaletelor, încercau să prindă fiecare adiere de vânt, iar sculptorii, pe iarbă, se roteau într-un forfot continuu în jurul pietrelor ce prindeau, cu fiecare zi, sentimente. Uneori, poeții se plimbau printre pânze și cioburi declamând versuri ce poate nu aveau să fie scrise niciodată.

Era un colț de rai...

Călin îi cunoștea aproape pe toți. Unii dintre ei deveniseră „de-ai locului”, alții, ocazional, petreceau câte o vară în acel loc, iar apoi dispăreau în căutarea altor paradisuri, din ce în ce mai puține însă...

Ultimele șevalete erau aliniate într-un mod straniu. Din locul unde se afla, lui Călin i se păru că acestea erau ca niște cozi de pian în spatele cărora cântau febril niște artiști

nevăzuți, dar prezenți, câte o clipă, prin pensulele ce descriau în aer curbe neinventate.

Deodată, o văzu...

Concentrată, picta cu mișcări repezi, de parcă viața nu mai avea timp pentru ea.

Călin se retrase în spatele unui copac, începând să o privească atent. Paloarea feței albe, părul negru ce îi cădea în valuri pe umeri și ochii, oglinzi ale naturii renăscute, deveniseră acum, pentru el, o realitate. Simțea cum revine la viață, iar toată simfonia naturii așteaptă să reînvie sub degetele lui.

Nu putea, din locul în care se ascunsese, să vadă ceea ce picta. Încercă să-și imagineze lacul, în acea zi nefiresc de liniștit sau poate unul din falnicii copaci, martor al atâtor vremi trecute.

„Curios lucru, fata ascultă muzică...” gândi Călin, aproape cu voce tare.

Nu mai văzuse niciodată ca un pictor să aibă, în timpul creației, căști pe cap. Faptul inedit îl contrarie, dar în același timp, îl și incită.

„Mor de curiozitate ca să aud, pentru o clipă, ceea ce ascultă” continuă el, începând să facă tot felul de presupuneri.

Excluse repede muzica modernă și pe cea populară. Este drept, uneori, contrariile pot avea un efect benefic. Sunt multe persoane care se concentrează mai bine asupra unei probleme ascultând, de exemplu, rock and roll. Ea nu intra însă în această categorie. O simțea, o știa, o înțelegea dintotdeauna.

„Ascultă muzică clasică” avu el revelația faptului bănuir, dar aproape sigur împlinit.

Îl măcina acum numele piesei ce-și dezvăluia identitatea numai acelei ființe de care se simțea atras definitiv.

„Poate or fi Anotimpurile lui Vivaldi sau poate Nocturna lui Chopin” spunea în sinea lui, la întâmplare.

Dar oare conta atât de mult ceea ce asculta?

Pentru el, da!

Poate din deformație profesională, începuse de mulți ani să categorisească oamenii după muzica ascultată preferențial. Chiar dacă locul fruntaș era ocupat de cea simfonică, avea și aici o împărțire în subcategorii. Astfel, Bach și Händel ocupau locul secund, Chopin pe cel de-al treilea, urmat de Liszt, Mozart, Schumann, Vivaldi și lista putea continua.

Pe locul întâi, cine altul putea fi decât el, Marele Beethoven. Continua revoltă a sinelui cu destinul, răzvrătirea permanentă a acordurilor urmate într-o clipă de armonii divine

erau, pentru el, de mulți ani, prilej de extaz, dar și de permanentă uimire.

Căzuse în visare și uitase complet de fata ce-i era acum atât de aproape.

Privi din nou, dar în spatele șevaletului nu mai era nimeni...

Alergă, ca și atunci, într-un suflet.

Pânza înfățișa un pianist cu ochii închiși, cu capul ușor aplecat pe spate și cu mâinile nefiresc arcuite deasupra clapelor. În loc de semnătură, într-un colț scria discret, gingaș: „Te voi iubi mereu pentru muzica ta!”

Lângă șevalet era casetofonul, lăsat deschis. Nu mai era nevoie să asculte pentru că știa.

Știa că nu mai avea să o vadă niciodată decât prin muzica lui...

PATRU VĂDANE ÎN GRUPUL LUI KLEIN

Aristița, Birița, Chivița și Dimița erau, de când se știau pe această lume, prietene...

În copilărie, locuiseră în același cartier mărginaș, învățaseră la aceeași școală și luau, cu mici excepții ce întăreau regula, cam aceleași note.

Pe la vârsta majoratului, într-un interval de un an, se căsătoriseră tusepatru.

Aristița îl cunoscuse pe Ștefan, instrumentist la tubă în fanfară, la serbările dedicate Zilei Unirii ce se desfășurau în clădirea Casei Armatei. Se dusesse din curiozitate. Întotdeauna fusese atrasă de uniforme militare cu epoleții aceia strălucitori, încărcăți de simboluri pe care avea să nu le priceapă niciodată.

În timp ce Ștefan sufla în acel instrument întortocheat și din cale afară de masiv, Aristița se topea, văzând cu ochii, de dragul lui. După trei luni, pe inelarul ei, poposisse o verighetă aidoma cu cea a lui Ștefan...

Birița fu a doua...

Într-o duminică, Chivița îi spusese:

- Hai cu mine fato, la stadion!

- Ce să facem acolo Chivițo? Ai înnebunit?

- Birițo, dacă vom sta toată ziua în casă n-o să ne mai mărităm în vecii vecilor!

- Ai dreptate, dar o să ne găsim alesul la stadion?

- Ei, cine știe, închisese discuția Chivița.

Într-adevăr, aceasta nu își găsi perechea acolo, dar Birița da...

În spatele lor stătea un tânăr, pe care avea să afle mai târziu că-l cheamă Florin, iar în timpul în care nu era suporter ocupa postul de instalator la o centrală de bloc. Auzea din gura lui numai cuvinte necunoscute ei precum vinclu sau inter și ajunse rapid, în mai puțin de 90 de minute, la concluzia că acel bărbat cult este alesul inimii ei.

A treia se căsători Chivița...

În ziua căsătoriei Biriței, pierduse prea mult timp cu alegerea toaletei și era, cât pe ce, să întârzie la ceremonia civilă. Se urcase într-un taximetru și spusese scurt:

- Băiete, la Starea Civilă!

Șoferul, un tânăr de vreo 22 de ani, ce mai răspundea pe lângă apelativul anterior și la numele de Sorin, îi replicase amuzat:

- Dar nu vrei mai întâi să ne cunoaștem?

În mod normal, ar fi trebuit să-și piardă cumpătul și să-izică vreo câteva vorbe. Chivița își pierdu însă capul și după două luni era din nou la Starea Civilă, dar de data aceasta în calitate de „subiect”.

Ultima fu Dimița...

Era un sfârșit de noiembrie, ploios și rece, iar fata stătea la fereastră și se gândea la toate cele întâmplate în acel an. Prietenele ei erau acum la casa lor și numai ea, probabil, avea să rămână fată bătrână. Din când în când, se ducea la oglindă și se cerceta atent, plângându-și de milă: „Dimițo, Dimițo mai ai puțin și treci pe 19 ani. Uite cum trece timpul și tu tot singură...”

Bătăia în ușă o trezise din durere și coșmar. Băiatul de la compania de electricitate venise să citească contoarul. Ceru un scaun pentru a vedea mai de aproape, iar atunci când el se urcă, ea îi dădu o replică dintr-o celebră scenetă umoristică: „Viteazule, voinicule!” Începură amândoi să râdă și, tot într-o distracție, o ținură până în ajunul Revelionului când Emil o luă de soție.

Erau ca o familie mare. Toate aniversările, onomasticile și tot ce mai putea fi inventat ca motiv pentru o petrecere se derulau împreună. Singurul inconvenient era că absolut toți locuiau acum în garsoniere. Spațiul strâmt nu le permitea să se

desfășoare în voie. Cel mai înfiorător moment era atunci când Ștefan ținea morțiș să le cânte la tubă vreo nouă piesă învățată. Geamurile zăngăneau lugubru, iar eventualele dopuri de ceară din urechi intrau într-o acerbă concurență cu cele ale sticlelor de șampanie.

Din când în când, se mai nimerea că vreo petrecere coincidea cu meciurile echipei naționale. Florin, rămas același pasionat înrăit după fotbal, ținea morțiș să „asculte” meciul. Asta nu însemna altceva decât faptul că difuzoarele televizorului se umflau ca pânzele unei corăbii, în timp ce supporterul nostru încerca să le acopere cu un vocabular, de asemenea necunoscut Biriței.

Probabil că ideea mocnea de mult timp în mințile celor opt. Într-o zi, când se întâlneau așa, fără un pretext anume, Dima spuse:

- Măi fraților, ce-ar fi să ne mutăm cu toții în aceeași casă?

- Ești fantastică soro, îi spuse Aristița, știi că și eu m-am gândit la același lucru?

- Și eu, spuseră simultan Birița și Chivița.

- Și noi, adăugară bărbatii, într-un cor constituit ad-hoc.

Zis, dar greu de făcut...

Cei patru soți își puseră pe tapet toate posibilitățile de acțiune.

Ștefan vorbi cu un maior care avea o vecină contabilă la Spațiul Locativ.

Florin tocmai reparase WC-ul șoferului directorului aceleiași instituții.

Sorin aștepta cuminte, în fiecare zi, în fața scării unde locuia șefa serviciului personal, ce întârzia la servicii cu o regularitate de ceasornic.

Emil...

Ei, Emil nu putea face nimic, dar se perpelea îngrozitor...

În fine, după câteva luni obținură acceptul de a se muta într-o casă naționalizată unde ultima bătrână ce locuise acolo, și ea temporar, se dusesese definitiv într-un loc unde toți sunt proprietari.

Casa arăta jalnic. Pereți scorjiți, uși crăpate, dușumele umflate. După câteva luni de muncă totul era gata.

Structura clădirii era interesantă. În centrul ei, la parter, se afla un salon imens ce acoperea cam trei sferturi din suprafața imobilului. De o parte și de alta, erau două scări ce corespundeau tot atâtor uși dinspre stradă. Pe fiecare din ele, se urca la primul etaj unde, de o parte și de alta, era câte o cameră.

Scările continuau până la cel de-al doilea cat unde structura etajului inferior se repeta identic.

Traseră la sorți cum să se mute. Ordinea alfabetică supuse și dezordinea hazardului, iar în final, Aristița și Birița se mutară la etajul întâi, prima în stânga și a doua în dreapta. Evident, Chivița și Dimița ocupară, în aceeași ordine, camerele ultimului etaj.

Din acel moment, „familia” începu să conviețuiască zi de zi și ceas de ceas. Se așezau cu toții la masă în salonul de la parter, tot acolo se uitau la televizor și de câte ori era prilejul dansau îndrăcit.

Începuseră să se strige pe diminutive.

Aristița devenise Tița, Birița se redusese la Rița, Chivița la Vița, iar din Dimița rămăsese numai Mița...

Totul decurgea perfect. Se părea că nimeni și nimic nu le putea strica vreodată atmosfera pe care și-o construiseră cu atâta sârg.

Într-o duminică dimineată de vară, Sorin veni cu propunerea.

- Băieți, n-ați avea și voi un chef de pescuit astăzi?

Evident nu așteptă răspunsul fiind sigur de acceptul tuturor.

- Venim pe la prânz fetelor, strigă Sorin, din fața casei, în timp ce încălzea mașina.

Într-adevăr, pe la prânz, sosiră... nu soții lor, așa cum s-ar fi așteptat, ci doi oameni în uniformă ce le rugau să se deplaseze la morgă și să-i identifice. Avuseseră un groaznic accident.

Uite-așa, Tița, Rița, Vița și cu Mița rămaseră vădane...

Mă vei întreba poate, dragă cititorule, ce legătură aveau cele patru femei cu grupul lui Klein? Te voi lămuri îndată...

Grupul ăsta al lui Klein este o treabă matematică dintre cele mai serioase. Închide ochii și gândește-te la un pătrat. Dacă ți-e greu, poți să-l și desenezi pe un colț de hârtie.

Nu, stai!

Deschide ochii mai întâi!

Uită-te acum bine la vârfurile pătratului!

Ce îți spun acestea? Nimic?

Să-ți spun drept, nici eu nu prea mor de dragul lor, dar lui Klein ăsta, i-au plăcut tare mult. A stat el și a cugetat și a constatat că dacă le simetrizezi față de o „verticală” dusă prin centrul pătratului tot în ele ajungi. La fel se întâmplă și pe „orizontală”, dar și față de centrul pătratului. Prin urmare, vârfurile acelea sunt „captive”, depinzând unele de altele

într-un amețitor joc. Niciunul nu ar putea fi vreodată eliminat fără ca simetria, armonia să nu dispară definitiv.

Tița, Rița, Vița și cu Mița intraseră astfel, fără voie, în selectul, dar rigidul grup al lui Klein.

Stăteau cât era ziulica de mare, rezemate de balustrade, în dreptul camerelor lor și se uitau unele la altele. Din când în când își mai aruncau câte o vorbă:

- Ai spus ceva Rițo?
- Nu Tițo, nimic...
- Înseamnă că mi s-a părut...

Nu mai mâncau în salon de când rămăseseră singure. Fiecare se retrăgea în cămăruța ei și, într-o rână, pe marginea patului, „ciugulea” ceva cât să nu moară de foame.

Sumbru, nu?

De data aceasta, stați liniștiți, nu mai omor pe nimeni!

Într-o seară, scandalul izbucni pe neașteptate, așa, ca o ploaie torențială de vară după o zi toridă în care toată lumea este moleșită.

Femeile stăteau, ca de obicei, rezemate de balustradă, privind din când în când una spre cealaltă.

Mița, ce mereu avea inițiativa, sparse tăcerea:

- Fetelor, hai să facem ceva pentru a ieși din starea aceasta! Suntem încă destul de tinere. O să înnebunim dacă o să continuăm să ne uităm așa, una la alta, cât e ziua de lungă.

Toate patru se gândiseră la același lucru dar, în afară de Mița, niciuna nu avusese curajul să deschidă discuția. Dacă prietenele ei o vor acuza de frivolitate? Nu trecuse niciun an de la dispariția soților lor, iar ele să se gândească la altceva?

Prima care replică fu Rița:

- Bravos Mițo, ce propui, să mergem de-acum la bărbați?

- Dar n-am vrut să spun asta, replică inițiatoarea discuției.

- Ei hai, interveni și Vița, numai tu ești vinovată de toate cele. Dacă nu aveai ideea tâmpită să ne mutăm cu toții împreună poate și în ziua de azi eram cu bărbatu'meu. Așa, acum mă uit la tine ca o proastă!

Dintr-un spirit justițiar, dar vrând să și refacă echilibrul de forțe, Tița încercă să aplaneze conflictul:

- Hai fetelor, nu vă certați, știți doar că toți am fost de acord cu asta!

- Da, dar cine a fost prima care i-a ținut partea ăsteia. Nu tu? ieși la atac, mai abtîr, Vița.

Seara se încinse rău de tot și numai ușa trântită la camera Miței se constitui într-un armistițiu, din nefericire temporar.

Începând de a doua zi, atmosfera se schimbă. Ceea ce reușise Mița, cu toată antipatia atrasă asupra ei, fusese faptul că femeile începuseră să se mai miște de colo-colo prin casă.

Tragedia era că nu dăduseră la pace nicidecum. Erau supărate „pe verticală”. Tița cu Vița în partea stângă a casei și Rița cu Mița în cea dreaptă. Atunci când vroiau să coboare scara, ce ar fi găzduit cu ușurință două persoane pe aceleași trepte, se așteptau una pe cealaltă. Dacă, de exemplu, Mița dorea să coboare, atunci Rița intra în camera ei, pufnind și trântind ușa ostentativ. Dacă invers, Rița cobora scara, Mița stătea la etaj, rezemată de balustradă și plescăind din limbă un: „tț tț tț...”. Situația se petrecea simetric pe partea stângă a casei.

Partea distractivă ținea de comunicare. Vița și Rița vorbeau pe diagonală, între etaje, iar celelalte două procedau la fel. În momentul în care amândouă „cuplurile” aveau ceva important de transmis ieșea o hărmălaie de nedescris. Fiecare reprezentantă a grupului ridica vocea pentru a o acoperi pe opozanta ei. La un moment dat nu se mai înțelegea nimic și totul se sfârșea într-o pauză penibilă. Ca la un semnal, începea

a doua repriză, apoi a treia și așa mai departe până când un arbitru nevăzut le trimitea la vestiare...

Situația se complică în ziua în care primiră o înștiințare cum că imobilul în care locuiau fusese revendicat și câștigat în instanță de nepoții fostului proprietar din anii '40.

Aceștia se înființară într-o după-amiază și le puseră în vedere ca în câteva luni să elibereze imobilul. Aveau de gând să reamenajeze clădirea pentru o casă de modă.

Fiecare dintre cele patru femei începu să se gândească încotro să apuce. Certurile se întetiră și acum, mai abtâr ca înainte, fiecare dând vina pe cealaltă, acuzându-se pentru păcatul „originar”.

Vița fu prima care anunță că părăsește corabia. O nepoată, ce locuia la țară, se oferise să o găzduiască. Bagajele, de altfel nu prea multe, fură gata într-o seară. Plecă, a doua zi dimineată, îmbrățișându-se cu Rița și uitându-se pe furiș către celelalte, dar nespunându-le nici măcar un cuvânt.

După nici o lună, Tița ieși și ea din scenă... Sora ei mai mică, ce se căsătorise în Italia, o chemase la ea. Avea și o slujbă pregătită, de baby-sitter la niște familii înstărite din zonă.

Cu toate că în casă mai locuiau numai cele două prietene din tinerețe, atmosfera era tristă. În continuare nu își

vorbeau, iar acum nici măcar nu mai aveau ocazia să se întâlnească. Mița urca la ultimul etaj, în timp ce Rița, pe cealaltă scară, se oprea mai devreme.

Miței, încă în putere, i se oferise șansa de a locui într-un apartament din alt oraș, cumpărat de o familie ce lucra în străinătate, cu singura condiție de a-l întreține în bună stare. Era o situație relativ temporară, dar nu avea de ales.

Rița, de mai multă vreme, îngrijea un copil al unei familii ocupate cu prea multe afaceri. Aceștia, înțelegând situația ei disperată, îi propuseseră ca să locuiască într-o magazie pe care aveau să o amenajeze cu singura condiție de a avea grijă, în continuare, de odraslă.

Cu toate acestea, cele două femei nu se îndurau să plece. Aveau bagajele pregătite, de săptămâni de zile, dar pasul era atât de greu de făcut. Chiar dacă nu își vorbeau, erau legate de atâtea și atâtea amintiri petrecute între zidurile clădirii.

În dimineața în care muncitorii bătură la ușă, Mița și Rița coborâră încet treptele, cufundate în oceanul de gânduri ce le invadase, de atâta timp, sufletele. Se întâlniră în fața aceleiași uși, iar lacrimile puseră, definitiv, capăt unei situații absurde. Se îmbrățișară și apoi, fără să se mai uite înapoi, plecară în direcții opuse, lăsând ușa casei deschisă, dar închizând, definitiv, un capitol de viață...

CĂTĂNIE ÎN DO MAJUR

Prima zi de armată durase un veac...

Dimineata, la ora 7, pe poarta unității intraseră câteva zeci de băieți, niciunul mai îndrăzneț ca celălalt, dar absolut toți convinși că, atunci când cele nouă luni se vor isprăvi, vor fi devenit bărbați.

Nu apucaseră să arunce nici măcar o privire în jur și fuseseră, pe dată, luați în primire de un caporal.

- Hai, mai repede „domnișoarelor”! Aici nu ați venit în excursie! ordonă scurt individul.

Toți acei tineri erau proaspăt admiși la facultate. În acele vremuri, după terminarea liceului, tinerii erau chemați de urgență pentru a-și satisface stagiul militar. Aveau în față două alternative: dacă aveau șansa de a deveni studenții unei facultăți, nu conta care, urmau să suporte rigorile cazone timp de nouă luni (devenind teriști, de la T.R.-termen redus), iar dacă nu, timp de șaisprezece. Din acest motiv, mulți se înscriau aiurea, oriunde, de multe ori sub potențialul lor real, pentru examenul de admitere la o facultate, numai în speranța de a mai reduce puțin din „plăcerile” cătăniei.

Unitatea aceea militară aplicase o tactică originală, în spiritul vremurilor. Comandanții de grupe, ce aveau în subordine în jur de zece soldați, erau aleși dintre „absolvenții școlii de gradați”. Aceasta aduna în rândurile ei pe cei ce voiau să devină soldați „superiori”: frunțași, caporali sau sergenți. În marea lor majoritate, „cursanții” acestei școli erau dominați de frustrări, fiind oameni simpli ce își doreau, măcar pe perioada stagiului militar, să acceadă la un post de conducere. Obligatoriu însă era ca acești viitori comandanți să nu fie teriști.

Urmare a acestei „tactici”, în unitatea militară era, de ani buni, un joc de-a șoarecele și pisica. Atunci când un gradat vedea în fața ochilor un terist, ochii i se împăienjneau, o clipă buzele se strângeau pentru ca în momentul următor, o ploaie de ordine să se abată asupra nefericitului ce-i stătea în cale.

Gradații mai aveau un motiv de frustrare...

La sfârșitul celor nouă luni, teriștii primeau gradul de sublocotenent intrând astfel în categoria ofițerilor inferiori, pe când ei, după atâta amar de vreme și cu „oasele ruginite de armată” ajungeau în cel mai bun caz „tablagii” adică sergenți.

Unii dintre ei erau adeseori revoltați pentru această „discriminare”. Odată, într-o discuție aprinsă, purtată între

patru ochi cu un terist, acesta din urmă primise o replică memorabilă:

- Ce mă, tu crezi că dacă ai intrat la facultate după douăsprezece clase de liceu, ești bun? Eu am mai multe studii decât tine!

Ochii mirați ai soldatului îndemnaseră, firesc, la justificări.

- Am opt clase de școală generală, trei de profesională, șase luni de calificare la locul de muncă, la uzină, ca sudor, două luni - școala de șoferi profesioniști, șase luni - școala de gradați și mai am, ăhă, multe altele pe care nici nu mai am chef să ți le spun.

Plecase triumfător, spunându-și în gând: „uite cum l-am lăsat pe ăsta cu gura căscată...”

Prima activitate se desfășurase în acea zi la frizerie. Toți până la unul fuseseră tunși „zero”, anulându-li-se și puținul dram de personalitate ce la mai rămăsese.

Periplul continuase la un depozit ce, încă de la intrare, emana un puternic miros de clor. Acolo primiseră cazarmamentul, adică uniforme militare ce cuprindeau obligatoriu și izmenele legate cu nojițe, ciorapii aspri și bocancii, de piele abrazivi...

Dormitorul spre care se îndreptaseră „în pas vioi” se afla lipit de sala de cursuri, despărțit formal de aceasta printr-un perete fără ușă. Îi așteptase, rece și neprimitor, cu cele treizeci de paturi dispuse perechi, unul peste altul.

Urmase atunci prima lecție pe care fiecare soldat trebuia să o aibă în sânge: aranjatul patului...

Caporalul le explicase, în două cuvinte, că un pat demn de un soldat este acela în care „dacă voi arunca, mă, pe cearceaf, un ban, atunci să se întoarcă la mine în mână!”

Făcuseră câteva exerciții. Cine nu reușea era pedepsit pe dată. Cearceaful, perna, pătura erau aruncate pe jos și „antrenamentul” era reluat.

Pe la ora 10 dimineața, un ofițer de intenvență sosise în sala de cursuri aducându-le instrumentele necesare igienei personale. Fiecare dintre tinerii recruți avea în valiza de lemn, închisă cu lacăt, cele trebuincioase, dar primise, obligatoriu, un săpun de rufe și o pastă infectă de dinți. Evident, periutele fuseseră omise. Evenimentul mai avea să se repete după vreo șase luni...

În fine, pregătirile fuseseră aproape terminate...

Lecția a doua, din acea zi, începu cu repartizarea sectoarelor de curățenie. Fiecare dintre recruți avea ca misiune o anumită zonă de care „răspundea cu capul”.

În dormitor, sarcina fusese repartizată unui număr de trei soldați. Fiecare primise în custodie un „balaur” și o găleată. Da, ați citit corect! „Balaurul” era un sac jumulit ce trebuia scufundat în găleată, stors bine și apoi, în genunchi, târât prin toată încăperea. Operațiunea se făcea, aproximativ, în șir indian. După ce unul din soldați lua un avans de câțiva metri, urma al doilea și tot așa. De fiecare dată, în ciuda eforturilor acestora, rămânea câte o baltă ce se transmitea apoi, inevitabil, în toată încăperea. Sala de clasă beneficia, de asemenea, de același tratament.

Surprinzător, printre cele mai ușoare sectoare se numărau WC-urile. Dacă responsabilul putea să-și țină respirația mai mult de treizeci de secunde, totul părea o joacă. Câteva găleți de apă, aruncate din ușa încăperii, rezolvau pentru mai multe ore problema.

Pe la ora 11 făcuseră cunoștință cu „platoul de instrucție”. Acesta era un teren asfaltat, situat exact în centrul unității și înconjurat de clădiri administrative, de unde putea fi urmărită, teoretic dar și practic, orice mișcare.

- Primul lucru pe care trebuie să-l învățați este pasul de defilare, îi anunțase, sentențios, caporalul. Un soldat care nu bate un pas de defilare corect, nu merită să poarte un astfel de titlu. Este o rușine a armatei noastre! terminase el triumfător,

demonstrând astfel posesia exclusivă a unui adevăr incontestabil.

Când unul dintre recruți, oltean băgăreț de Caracal, se afluase în treabă și întrebase ce legătură are apărarea patriei cu pasul de defilare, caporalul explodase.

- Măi șmechere, aici în armată nu ai voie să ai opinii. Dacă ești prost și te mănâncă gura, mai bine să taci. Uite-așa, ca mine!

- Am înțeles, replică oltenășul. Mă uit la dumneavoastră și pricep ce vreți să spuneți.

Cum era de așteptat, căprarul nu prinse aluzia...

Pe la ora 13 plecaseră la masă. În acea primă zi, ca și în celelalte, se deplasaseră în pas de defilare, triumfător, pentru că nu-i așa, soldatul și când mănâncă este învingător...

Meniul fusese un fiasco total. Ciorba era o „apă lungă”, puțin gălbuie, în care pluteau câteva coji de cartofi, ușor înnegrite de supărare. La cel de-al doilea fel, primiseră paste făinoase cu brânză. De fapt, era o baltă de zer, în care zăceau stinghere câteva panglici subțiri, cleioase pe care imaginația le putea cataloga drept macaroane, dar și resturi de bandă izolatoare sau de etichete școlare.

Mâncaseră repede. La semnalul „drepti”, toți se ridicaseră în picioare și în pas alergător se îndreptaseră spre dormitoare.

- Hai, acum mergeți să vă spălați! le ordonase caporalul.

Miercuri și sâmbătă era zi de baie. Toți cei aproape o mie de soldați intrau, în grupuri de câte treizeci, în acea sală cu dușuri. Am scris dușuri? Imediat sub tavan, o rețea de țevi orizontală se întindea ca o hidoasă caracatiță. Din loc în loc, cobora câte un ștuț ce arunca, inconstant și imprecis, apa.

Soldații se dezbrăcaseră într-o sală alăturată și apoi, goi-goluți, intraseră în sala de baie. Se uitaseră cu toții prin toate ungherele, dar nu văzuseră nici urmă de robineți.

După două minute, responsabilul sălii dăduse drumul apei. La început, fusese opărită. După aceea, rece ca gheața. În final, nu mai fusese deloc. După zece minute în care nici nu apucaseră să se săpunească, fuseseră anunțați, printre hohote de râs, că trebuie să părăsească de îndată sala. Astfel fusese prima baie cazonă...

Pasul de defilare, în papuci și pijamale (costumație obligatorie atunci când se îndreptau spre și de la sala de baie) fusese jalnic. Caporalul se enervase și ordonase:

- Culcat!

Soldații îl priviseră chiorăș, neînțelegând în ce consta această comandă.

- Mergem la culcare? îl întrebă același oltean, cu un real mâncărici la limbă.

- Da, hai să le arătăm noi ăstora cum o să „dormi” tu!

Săracul băiat fu tăvălit timp de aproape un sfert de oră, comenzile de „Culcat !” și „Salt înainte!” alternând din ce în ce mai des.

Ultima parte a zilei, dar și cea mai importantă, se desfășurase în sala de clasă.

- Astăzi o să învățăm să cântăm! le spuse caporalul, cu o melancolie în ochi ce amintea de privirea vacii, sau mă rog a boului, atunci când o pășune grasă îi apărea în față.

Începuse să le dicteze versurile unor „melodii”. Conținutul îndoielnic și agramatismele dureroase umpleau paginile caietelor.

Țara mea m-a vrut soldat,

Iară eu m-am înrolat

Ca să mă numesc bărbat!

De mândruță n-am uitat

Că în satul de sub dealuri

Ochii ei m-au disperat...

Cam așa se desfășura acțiunea în mai toate cântecelele.

Un soldat încercase să lămurească problema cu „satul de sub dealuri”, dar caporalul îi replicase dur:

- Măi răcane, uite-aici dovada că versurile sunt bune!

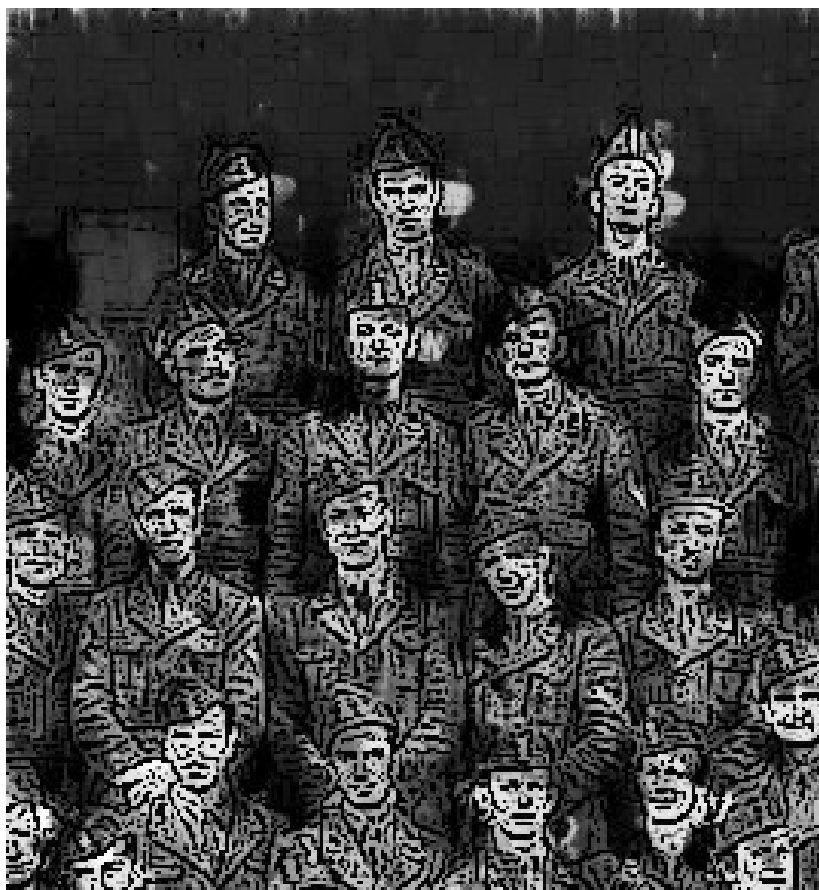
Le am scris în acest caiet de mine, cu mâna mea, continuă el, arătându-le tuturor versurile ce începeau în partea stângă a paginii și apoi, coborau încet, pe sub dealurile de caractere, spre partea de jos.

În seara aceea fusese mare veselie...

Soldații înțeleseseră că trebuie să cânte tare, pentru a fi auziți din orice parte a unității. Zbierau ca niște apucați în timp ce caporalul își zicea, în barbă: „Uite cum încep eu să-i dau pe brazdă pe ăștia!”

La ora 21 și 30 de minute, după câteva exerciții de dezechipare „la flacăra de chibrit”, pentru că nu-i așa, soldatul trebuie să se dezbrace repede, adormiră frânți, cu amenințarea că „dacă mâine, la ora 5,30 nu vă sculați, o să vă trezesc eu puturoșilor la 5!”

Se încheiase o zi ce durase parcă prea mult, dar aveau să mai urmeze altele, cu noi și noi veacuri de trăiri...

CUPRINS

CURRENTUL.....	7
O LUME SIMETRIZATĂ.....	21
PARTIDA DE ȘAH.....	32
NĂSCUT PRINTRE VECHI PRIETENI.....	46
IUBIRE DE CONTURI, DECONTURI DE IUBIRE.....	53
BALCONUL APUSULUI DE SOARE.....	69
GETA.....	76
MINISTRUL.....	93
TUȘA ULTIMULUI ACORD.....	101
PATRU VĂDANE ÎN GRUPUL LUI KLEIN.....	108
CĂTĂNIE ÎN DO MAJUR.....	121